

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Żeromskiego
Gliwice

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiąganych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 03-01-2013 - 25-01-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jolanta Bagińska - Józwiak, Beata Orwat-Nowacka.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	33
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	10
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	7
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	64
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	88
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	10
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	6
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	35
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	11
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	2
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Żeromskiego
Patron	Stefan Żeromski
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Gliwice
Ulica	Jedności
Numer	35
Kod pocztowy	44-119
Urząd pocztowy	Gliwice
Telefon	322370297
Fax	
Www	www.sp14.brojek.com
Regon	00072150900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	527
Oddziały	21
Nauczyciele pełnozatrudnieni	41
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3
Średnia liczba uczących się w oddziale	25.1
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.85
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Gliwice
Gmina	Gliwice
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Żeromskiego jest szkołą publiczną, prowadzoną przez Miasto Gliwice. Mieści się w budynku z lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku i jest typową „tysiąclatką”. Budynek szkoły niedawno został wyremontowany i pomalowany. Po przeprowadzonej termomodernizacji, wymieniono okna, centralne ogrzewanie oraz dobudowano kilka pomieszczeń sportowo - rekreacyjnych. Szkoła w ostatnim czasie wzbogaciła się o plac zabaw dla dzieci młodszych, pozyskany w ramach realizowanego projektu „Radosna Szkoła”. W szkole uczy się na dwie zmiany 504 uczniów. Uczniowie korzystają z posiłków przygotowanych w szkolnej stołówce.

Uczniowie znają obowiązujące zasady i starają się je przestrzegać. Niepokojące zachowania są szybko wychwytywane, a podejmowane działania wychowawcze – skuteczne. Dzięki temu uczniowie jak i rodzice postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne.

Szkoła Podstawowa Nr 14 rozwijając naturalną ciekawość i chęć poszanowania świata, uczy dzieci: kultury, życzliwości dla ludzi i tolerancji oraz wiary we własne możliwości intelektualne, artystyczne bądź sportowe. W pracy nauczyciele biorą pod uwagę zróżnicowanie potrzeb i zdolności uczniów, dążąc do zapewnienia warunków rozwoju każdemu z nich. Uczniowie wychowywani są w patriotyzmie, w poczuciu tożsamości narodowej, zdobywają wiedzę z historii świata, Polski i Śląska w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny i szkoły. Realizacji powyższych celów sprzyja wyjątkowy, rodzinny klimat szkoły, wykwalifikowana kadra stosująca nowoczesne metody nauczania, dobre wyposażenie szkoły, specjalistyczna opieka w świetlicy, pedagogzy, logopeda oraz bogata oferta zajęć pozalekcyjnych.

Baza dydaktyczna szkoły to m.in.: świetlica szkolna, dwie sale gimnastyczne, dwie sale komputerowe, sala językowa, stołówka szkolna, biblioteka, gabinet pielęgniarki.

Oferta edukacyjna to m.in.: klasa „O” dla 5-latków oraz 6-latków; klasy sportowe: piłka ręczna dla dziewcząt, piłka nożna dla chłopców, zajęcia logopedyczne, korekcyjno - kompensacyjne, gimnastyka korekcyjna oraz liczne koła zainteresowań.

W ostatnich latach szkoła uzyskała kilka certyfikatów, m.in. „Szkoły przyjaznej sześciolatkowi”, „Szkoły z klasą”, „Szkoły promującej zdrowie”, „Szkoły bez przemocy”.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole prowadzona jest analiza ilościowa i jakościowa wyników sprawdzianu oraz kontekstowa badająca czynniki leżące po stronie szkoły, ucznia czy środowiska. Nauczyciele w obrębie przedmiotów dokonują analizy sprawdzianu, opracowują wnioski, które są wdrażane. Przyjęte do realizacji wnioski nie przyczyniają się jednak do zauważalnej poprawy efektów kształcenia pomimo poszukiwania i wdrażania wielu nowych działań.

W wywiadzie dyrektor powiedział, że w szkole analizuje się wyniki sprawdzianu zarówno na poziomie wyników pojedynczych uczniów jak i na poziomie zespołów klasowych łącząc te strategie. Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że w szkole analizuje się wyniki sprawdzianu zewnętrznego ilościowo i jakościowo, a także kontekstowo. Wszyscy ankietowani nauczyciele znają wnioski z analizy wyników sprawdzianu z poprzedniego roku szkolnego.

Zdaniem dyrektora szkoły wyniki analiz wykorzystywane są do:

- poprawy wyników w nauce,
- planowania pracy w następnym roku szkolnym,
- informowania rodziców i pozyskania ich do współpracy nad poprawą wyników,
- poprawy jakości pracy szkoły.

Nauczyciele w wywiadzie uzupełnili te informacje twierdząc, że analiza wyników sprawdzianu służy także:

- modyfikacji metod, form pracy z uczniem,
- indywidualizacji pracy,
- uświadomieniu uczniom ich mocnych i słabych stron,
- wprowadzaniu zmian w procesie edukacyjnym.

Analiza dokumentacji potwierdza zmiany wprowadzone po analizie sprawdzianu:

- w planach pracy i sprawozdaniach zespołów nauczycieli,
- w procesie realizacji podstawy programowej i na zajęciach pozalekcyjnych,
- w planach pracy wychowawcy klasy,
- w dziennikach lekcyjnych oraz w dziennikach zajęć pozalekcyjnych.

Pani dyrektor szkoły podała kilka wdrożonych wniosków, które zostały sformułowane po analizie wyników sprawdzianu w roku szkolnym 2010/2011 oraz 2011/2012 takie jak:

1. Systematyczna praca z testami w klasach IV-VI ze szczególnym uwzględnieniem kl.VI-ych (comiesięczne sprawdziany).
2. Zwrócenie uwagi na zadania o dużym wskaźniku trudności.
3. Opracowanie przez zespoły przedmiotowe działań zmierzających do poprawy wyników testów.

Nauczyciele w ankiecie podali przykłady wykorzystania analizy sprawdzianu w swojej codziennej pracy. Najczęściej wskazywali pracę na lekcjach nad treściami sprawiającymi dzieciom największą trudności, wdrażanie więcej ćwiczeń na rozumienie tekstu czytanego, jego interpretację, wdrażanie ćwiczeń z wykorzystaniem pracy ze słownikiem, zwracanie uwagi na staranność i estetykę prac uczniów, przekazywanie rodzicom informacje o umiejętnościach, które powinni ćwiczyć z dziećmi w domu. Równocześnie nauczyciele modyfikują program dydaktyczny, doskonalą formy i metody pracy, realizują na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych te standardy, które wypadły słabo, większą uwagę zwracają na indywidualizację procesu nauczania.

Ankietowany dyrektor podał, że ilościowo analizowane są następujące dane ze sprawdzianu zewnętrznego:

- liczba uczniów,
- wynik średni,
- mediana, modalna,
- wynik najwyższy i najniższy,
- łatwość zestawu,
- rozstęp wyników,

- łatwość standardów,
- średnie wyniki osiągnięte w poszczególnych standardach,
- rozkład punktów,
- wyniki uczniów na znormalizowanej skali staninowej,
- liczba wyników jednocyfrowych.

Ilościowa analiza ma na celu ujęcie wyników uczniów w formie liczbowej, ujęcie tego wyniku na tle wyników miasta, województwa i kraju. Wyniki pojedynczego ucznia na tle klasy i szkoły. Wyniki ze sprawdzianu zewnętrznego porównuje się z wynikami klasyfikacji rocznej. Wyniki ostatniego sprawdzianu ujęte są w protokołach z konferencji podsumowującej pracę szkoły w danym roku szkolnym.

Jakościowo analizowane są następujące dane:

- stopień opanowania umiejętności wynikających z poszczególnych standardów (czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji i wykorzystywanie wiedzy w praktyce),
- stopień opanowania poszczególnych zadań testowych w odniesieniu do konkretnych przedmiotów i indywidualnych możliwości uczniów (uczeń zdolny, uczeń z trudnościami w nauce).

Jakościowo analizowane są dane dotyczące stopnia opanowania wiadomości i umiejętności, które bada sprawdzian (standardy: czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji i wykorzystywanie wiedzy w praktyce), oraz trudności poszczególnych zadań. W jakim stopniu poszczególni uczniowie opanowali wiadomości i umiejętności; w jakim stopniu poszczególne klasy opanowały wiadomości i umiejętności.

W szkole dokonuje się także analizy kontekstowej, badając w jaki sposób uzyskane wyniki mają związek z sytuacją dydaktyczną i wychowawczą w poszczególnych klasach (uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uczniowie z zaburzeniami zachowania, którzy wymagają indywidualnego podejścia w trakcie procesu edukacyjnego).

Każde zadanie, które sprawiało uczniom najwięcej problemów analizowane jest szczegółowo przez nauczycieli w odniesieniu do przedmiotu, którego uczą w celu modyfikacji procesu nauczania. Dane analizowane są na zebraniach rady pedagogicznej oraz na spotkaniach zespołów przedmiotowych. W podsumowaniu nadzoru pedagogicznego dokonywana jest także analiza sytuacji wychowawczej w poszczególnych klasach. Wyniki tych analiz są włączone do planów pracy wychowawców klas w celu doskonalenia jakości pracy szkoły.

Analiza dokumentacji potwierdza informacje podane przez dyrektora. Analizy ilościowe i jakościowe wraz z wnioskami i uwagami, jak poprawić pracę z uczniem znajdują się w protokołach z konferencji podsumowujących pracę szkoły w danym roku szkolnym.

Dyrektor szkoły i nauczyciele w wywiadzie powiedzieli o działaniach, które podjęli w celu realizacji wniosków wynikających z analizy sprawdzianów zewnętrznych. Działania te obejmowały:

- stosowanie aktywnych metod (np. pracy w grupach, projektu) i form pracy z uczniem z położeniem nacisku na wykorzystanie pomocy dydaktycznych w celu zwiększenia efektywności nauczania,
- indywidualizację pracy z uczniami (uwzględnianie ich mocnych i słabych stron),
- zwiększanie liczby zadań i ćwiczeń kształtujących umiejętności, które na sprawdzianie uzyskały najniższy wskaźnik łatwości,
- zlecenie do wykonania ciekawych prac domowych, które wymagają korelacji międzyprzedmiotowej, z wykorzystaniem różnych źródeł informacji,
- zwiększanie liczby praktycznych obliczeń, mających na celu wykorzystanie wiedzy matematycznej w trakcie nauczania przedmiotów przyrodniczych,
- konsultowanie z innymi nauczycielami tych części programów, które wymagają korelacji międzyprzedmiotowych,
- uwzględnianie na sprawdzianach i pracach klasowych większej liczby czynności dotyczących np. wykorzystywania wiedzy w praktyce,
- prowadzenie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów, szczególnie dla uczniów klas VI,
- przeprowadzanie sprawdzianów próbnych i dokonywanie analizy ich wyników,
- ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, dłuższe formy wypowiedzi pisemnej,
- powołanie zespołów do układania i sprawdzania testów wiedzy i umiejętności.

Zdaniem przedstawiciela organu prowadzącego, wyniki uzyskiwane przez uczniów szkoły są niżej średnie i średnie, ale wykazują tendencję wzrostową. Zauważana jest efektywność pracy nauczycieli. W Szkole Podstawowej nr 14 należy brać pod uwagę kontekst środowiskowy, ponieważ szkoła pracuje w bardzo "trudnym środowisku". W szkole prowadzone są liczne koła zainteresowań, dzięki którym uczniowie rozwijają swoje zainteresowania. Uczniowie biorą udział w wielu konkursach i zawodach sportowych, są widoczni na tle innych szkół. Nauczyciele współpracują z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, ponieważ wzrasta liczba uczniów posiadających opinie lub orzeczenia wskazujące na różnego rodzaju dysfunkcje. W ramach realizacji godzin z art. 42 KN, nauczyciele pracują dodatkowo z uczniami wymagającymi wsparcia, dostosowują formy i metody pracy do możliwości uczniów. Przedstawiciel Gimnazjum, do którego trafiają uczniowie, dobrze ocenia ich przygotowanie do podjęcia dalszej nauki. Po przeprowadzonym teście na wstępie widoczny jest przyrost wiedzy. Dzieci są

uspołecznione, chętnie biorą udział w kołach zainteresowań, sami proponują działania, włączają się w działalność Samorządu Uczniowskiego, proponują organizację „Dnia Tańca”, „Dnia Życzliwości”, działają w kołach artystycznych i sportowych, wykorzystują zdobyte w szkole podstawowej umiejętności w szkolnym kole PTTK - rowerowym. W szkole stworzono dobre warunki dla wszystkich uczniów, również tych, którzy potrzebują dodatkowego wsparcia i różnorodnej pomocy. Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że wdrażane wnioski wynikające z analizy jakościowej i ilościowej wyniku sprawdzianu zewnętrznego nie przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia.

W roku 2012 wynik sprawdzianu w stosunku do lat poprzednich pozostał na tym samym poziomie - stanin 4 – niżej średni, ale w dalszym ciągu był niższy niż średnia województwa śląskiego, czy miasta Gliwice. Obniżeniu uległ również wynik średniej arytmetycznej osiągniętych przez szkołę punktów. W ostatnich latach szkoła utrzymuje się w stanie 4 (niżej średni):

rok szkolny:

2009/2010 - stanin 4 (niżej średni),

2010/2011 - stanin 4 (niżej średni),

2011/2012 - stanin 4 (niżej średni).

Powyższe argumenty uzasadniają określenie stopnia spełnienia wymagania na poziomie średnim ze względu na brak skuteczności w osiąganiu wyższych efektów kształcenia w ostatnich trzech latach.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności z podstawy programowej w stopniu umożliwiającym napisanie sprawdzianu i podjęcia dalszej nauki. W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe i dostrzega się możliwości uzyskania przez nich lepszych wyników oraz formułuje się wnioski. Działania podejmowane przez pracowników szkoły i uczniów przyczyniają się do promocji szkoły i przekładają się na wzrost efektów kształcenia innych niż sprawdzian zewnętrzny.

Większość ankietowanych nauczycieli uważa, że ich uczniowie w dość dużym stopniu opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. W ośmiostopniowej skali dyferencjału semantycznego wskazywali oni wartości mieszczące się w wyższej części skali: poziomy 6,7,8, a czterech nauczycieli - poziom 5.

Analiza dokumentów wykazała, że w ostatnich dwóch latach drugoroczność uczniów pozostała na tym samym poziomie i wyniosła w:

- roku szkolnym 2010/11 - 1% - 5 uczniów,

- roku szkolnym 2011/12 - 1% - 5 uczniów.

Zdaniem partnerów społecznych szkoły szczególnie istotne umiejętności nabywane uczniów nabywane w szkole to:

- tolerancja,
- umiejętność występowania publicznego i reprezentowania szkoły na szerokim forum,
- aktywność plastyczna, artystyczna i sportowa,
- działalność charytatywna,
- systematyczność i konsekwencja,
- rozwój zainteresowań, pasji sportowych, artystycznych (zespół „Sośniczanie”),
- odpowiedzialność, dbałość o bezpieczeństwo,
- włączanie się do licznych akcji, organizacji uroczystości i konsekwencja w ich realizacji (regularny udział w zbiórkach charytatywnych, opieka nad zwierzętami „Bezpieczna łapa”),
- umiejętność radzenia sobie w nowych sytuacjach,
- szybkość podejmowania decyzji.

Uczniowie dają sobie radę w różnych sytuacjach, znają zasady zdrowego odżywiania, dbają o środowisko, poznają zasady profilaktyki, wiedzą, że mają być asertywni i współpracować ze sobą. Zdaniem Partnerów wszystkie te umiejętności zawdzięczają uczniowie zaangażowaniu nauczycieli, którzy umieją pracować i przekonać uczniów

do podejmowania dodatkowych działań, również pozadydaktycznych.

Pani dyrektor w wywiadzie podała sposoby analizowania osiągnięć uczniów:

- monitorowanie umiejętności uczniów na lekcjach,
- monitorowanie uczestnictwa uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- monitorowanie bieżącego oceniania uczniów,
- kontrola prawidłowości ustalania ocen klasyfikacyjnych,
- analiza pracy wychowawcy klasowego pod kątem postępów uczniów,
- klasyfikacja śródroczna i roczna,
- analiza testów próbnych wewnątrzszkolnych,
- porównanie wyników klasyfikacji do wyników sprawdzianu próbnego i zewnętrznego,
- analiza wyników w nauce na tle możliwości ucznia,
- monitorowanie stosowanych metod i form pracy na zajęciach oraz dobór środków dydaktycznych i ich wpływ na wyniki w nauce uczniów (obserwacje zajęć, spotkania w zespołach samokształceniowych nauczycieli, konferencje szkoleniowe rady pedagogicznej),
- kontrola realizacji podstawy programowej (zgodność tematów z treściami, a także sposób ich realizacji w danym zespole klasowym).

Wyniki analizy procesów edukacyjnych wpływają na ich usprawnienie w kolejnym roku szkolnym.

Nauczyciele w ankiecie podali, że analizują osiągnięcia wszystkich (31/33) lub większości swoich uczniów (1/33). Przede wszystkim analizują: sprawdziany, kartkówki, testy, odpowiedzi ustne pod kątem ich mocnych i słabych stron ucznia, opanowanie umiejętności i wiedzy, kontrolują zeszyty i karty pracy, monitorują wyniki uczniów w konkursach i zawodach, ich osiągnięcia w różnych obszarach. Analizują także sytuację wychowawczą w danej klasie. Umawiają się na indywidualne rozmowy z rodzicami tych dzieci, które mają trudności w nauce. Udzielają rad i wskazówek do pracy z dzieckiem w domu. Prowadzą analizę postępów każdego ucznia oraz:

- porównują wyniki uczniów z poprzednimi latami, z poprzednim semestrem (26/33),
- po diagnozie wstępnej w kolejnych semestrach analizują przyrost wiedzy (6/33),
- porównują osiągnięcia ucznia w konkursach przedmiotowych (8/33),
- analizują i dyskutują z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, zmiany w zachowaniu uczniów (4/33),
- dobierają ćwiczenia mogące pomóc w przezwyciężeniu ewentualnych trudności lub pomóc w rozwoju zdolności ucznia (16/33),
- dostosowują do możliwości psychofizycznych uczniów formy i metody zajęć (29/33),
- proponują dzieciom udział w konkursach na miarę ich możliwości (10/33),
- dostosowują stopień trudności do zdolności i zainteresowań dzieci (zainteresowania muzyczne, sportowe, plastyczne) - (27/33).

Z dokumentacji szkolnej wynika, że analizy tej dokonuje cała Rada Pedagogiczna. Analizy wykorzystywane są do konsultacji nauczycieli mającej na celu poprawę wyników w nauce. Wyniki tych analiz są przedstawiane uczniom i rodzicom.

Sposoby przedstawienia tych analiz to: omawianie na zebraniach rady pedagogicznej, wyniki olimpiad, konkursów, zawodów sportowych pozaszkolnych, nagród za wyniki w nauce, wykazy uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi) ujęcie wyników w zestawieniach liczbowych i graficznych (dzienniki, protokoły RP) omawianie wyników na apelach i na spotkaniach z rodzicami (protokoły z zebrań, dzienniki-wydarzenia klasowe) strona internetowa szkoły i Kroniki szkolne, prezentacja sukcesów uczniów (puchary, dyplomy, listy gratulacyjne dla rodziców, wręczanie świadectw z wyróżnieniem na uroczystej akademii), prezentacja sukcesów w mediach lokalnych, decyzje przyznawania stypendium za wyniki w nauce, arkusze klasyfikacyjne, arkusze podsumowania pracy opiekuńczo-wychowawczej,teczka wychowawcy klasowego, dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pani dyrektor szkoły oraz nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe. Bierze się pod uwagę głównie:

- deficyty rozwojowe,
- stan zdrowia,
- motywację,
- niedojrzałość emocjonalną,
- trudności w dostosowaniu się do zasad i regulaminów,
- relacje interpersonalne między dziećmi, w tym problemy tolerancji,
- trudności współpracy w grupie, zła pozycja w grupie,
- atmosferę w domu,
- niekonsekwentne działania wychowawcze rodziny (nadmierna swoboda lub nadmierne wymagania),
- brak kontroli nad dzieckiem, brak czasu dla dziecka,
- sytuację materialną rodziny,
- wyjazdy rodziców „za pracą”, bezrobocie rodziców,

- niewystarczające wyposażenie w pomoce i przybory szkolne.

Czynniki negatywne, które mają najważniejszy wpływ na sukces szkolny dziecka to czynniki związane z rodziną. Problemy takie jak: rodzina rozbita, niewydolna wychowawczo, z uzależnieniem – wpływa na stany emocjonalne dziecka, słabą koncentrację uwagi, słabą motywację do nauki, nie przywiązywanie uwagi do osiągania sukcesu w szkole. Niewłaściwe nawyki związane z błędami wychowawczymi mają wpływ na funkcjonowanie w grupie i społeczności szkolnej, gdyż dziecko ma poważne problemy w codziennym podporządkowaniu się do wymogów stawianych w szkole. To z kolei przekłada się na zakłócenia pracy na lekcji i niewykorzystanie czasu zajęć na zdobywanie wiedzy.

Uwzględniając możliwości rozwojowe dziecka dąży się do sytuacji w której każdy uczeń może odnieść sukcesy. Dlatego realizuje się:

- indywidualizację nauczania,
- zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze,
- projekty unijne "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy", i "Stawiam na naukę",
- udział w konkursach różnego typu i zawodów sportowych.

O możliwościach rozwojowych uczniów szkoła dowiaduje się dzięki temu iż:

- pozyskuje informacje od rodziców (opiekunów),
- otrzymuje opinie lub orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- otrzymuje zaświadczenia lekarskie z określeniem możliwości uczestniczenia w procesie dydaktycznym przez dziecko,
- sprawy możliwości edukacyjnych uczniów konsultuje na spotkaniach zespołów nauczycieli (uczących w danej klasie, samokształceniowych),
- analizuje bieżące ocenianie uczniów (na obserwowanych zajęciach, w trakcie okresowej kontroli ustalania ocen cząstkowych z poszczególnych przedmiotów),
- organizuje badania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- analizuje wyniki i modyfikuje pracę nauczycieli oraz sprawdza skuteczność,
- analizuje pracę dydaktyczną i opiekuńczo-wychowawczą oraz modyfikuje pracę z uczniem.

Nauczyciele w wywiadzie podali kilka sformułowanych wniosków:

1. Położyć nacisk na ćwiczenia związane z wykorzystywaniem wiedzy w praktyce - stosować więcej ćwiczeń praktycznych, czytanie instrukcji, poleceń,
2. Zwiększyć udział uczniów w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych - wyrównawczych, kołach zainteresowań, kołach przedmiotowych.
3. Zachęcać do większego udziału w konkursach, zawodach sportowych.

Ankietowani nauczyciele w ośmiostopniowej skali dyferencjału semantycznego wybrali elementy charakteryzujące ich uczniów. Wskazywali oni wartości mieszczące się w środkowej i wyższej części skali, wyrażając opinię, że ich uczniowie są w większości zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani, aktywni.

Zdaniem uczniów wyrażonym w wywiadzie nauczyciele realnie podchodzą do ich możliwości. Motywowani są wszyscy uczniowie, zarówno słabi jak i zdolni. Prowadzone są kółka zainteresowań, każdy chętny uczeń może w nich brać udział. Nauczyciele zachęcają uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych, reprezentowaniu szkoły w konkursach i zawodach sportowych. Dla słabszych prowadzone są dodatkowe zajęcia wyrównawcze i konsultacje. Wychowawcy zawsze stają w obronie swoich uczniów "bronią ich jak lew".

Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości swoich uczniów. W wywiadzie rodzice powiedzieli, że większość nauczycieli motywuje uczniów do pracy i nauki, wierzy w możliwości uczniów, zauważa mocne strony, stara się wspomagać i przełamywać niechęć do podejmowania dodatkowych działań. Nauczyciele wierzą w możliwości swych uczniów, stosują pochwały słowne, doceniają nawet „błahostki”, oceniają działania, sukcesy propagują wśród innych uczniów, wskazują możliwości dalszych działań i rozwoju. Dzielią się spostrzeżeniami z rodzicami w trakcie zebrań, konsultacji. Obserwują uczniów i rozpoznają ich możliwości, zachęcają do udziału w zajęciach dodatkowych i konkursach, a to, zdaniem rodziców, daje wymierne efekty. Jeżeli uczeń przestaje pracować, jego oceny pogarszają się, nauczyciele natychmiast powiadamiają rodziców. Zainteresowani rodzice mają wgląd w bieżące oceny, nauczyciele są zawsze do dyspozycji rodziców i chętnie poświęcają im swój czas. Uczeń ma zawsze możliwość poprawy ocen, są wyznaczone terminy, w których można poprawiać oceny. Zawsze też może uczeń spotkać się z nauczycielem na dodatkowych zajęciach, jeżeli jakiś temat sprawia mu kłopoty. Motywacja odnosi oczekiwane skutki, szczególnie w przypadku dzieci nieśmiałych. Dobry skutek przynosi współpraca z pedagogiem szkolnym, który również potrafi wzmacniać pozytywnie dzieci. Zdaniem rodziców wspólne działania rodziców i pedagogów pozwalają uczniom osiągać sukcesy.

Dyrektor szkoły oraz nauczyciele w wywiadzie zgodnie podali, że wszystkie wnioski zostały włączone do realizacji procesu edukacyjnego w kolejnym roku szkolnym. Wyniki z analiz są także wykorzystywane w procesie realizacji podstawy programowej i na zajęciach pozalekcyjnych. Wyniki przekazywane są rodzicom i z nimi omawiane.

Przykładem wdrożonych wniosków jest:

1. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań dzieci.

2. Zwracanie uwagi na umiejętność wykorzystywania wiedzy w praktyce np.zwracać uwagę na zajęciach na czytanie i rozumienie instrukcji, wykresów.

W roku szkolnym 2011/12 99% uczniów osiągnęło pozytywne oceny klasyfikacyjne; średnia szkoły, uzyskana w klasach IV – VI – 3,97 jest wyższa od ubiegłorocznej.

Z analizy dokumentów wynika, że średni wynik szkoły od kilku lat plasuje ją w staniu 4 - niżej średnim:

rok szkolny 2009/2010 – średnia szkoły 21,90 – stanin 4 (niżej średni),

rok szkolny 2010/2011 – średnia szkoły 21,97 – stanin 4 (niżej średni),

rok szkolny 2011/2012 – średnia szkoły 20,48 – stanin 4 (niżej średni).

Ankietowany dyrektor szkoły w ankiecie uznał, że wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Dyrektor podał przykład wdrożonego wniosku i jego efekt:

1. Większa częstotliwość pracy z testami, szczególnie z zadaniami podwyższającymi umiejętności w standardzie pisanie, korzystanie z informacji, a także rozumowanie.

Efekt: podwyższenie wskaźników łatwości tych zadań na sprawdzianie zewnętrznym z 0,52 na 0,55 i z 0,53 na 0,68.

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia w zakresie osiągnięć szkolnych uczniów innych niż sprawdzian zewnętrzny, co wynika z danych zawartych w dokumentacji szkoły .

W ostatnich dwóch latach procentowy wskaźnik uczniów niepromowanych pozostał na tym samym poziomie - 1%. Zwiększyła się liczba uczniów , którzy otrzymali świadectwo "z paskiem" z 45 do 57, a ocen celujących z 186 do 201. Średnia ocen w klasach IV-VI również wzrosła z 3,85 do 3,97. Większa liczba uczniów otrzymała stypendia naukowe: w 2011 roku - 8 uczniów, w 2012 roku - 12 uczniów. Frekwencja w ciągu ostatnich dwóch lat nieznacznie wzrosła z 92 do 93 %. Ilość ocen wzorowych z zachowania zwiększyła się z 63 do 70, a nieodpowiednich zmalała z 24 do 15.

Od dwóch lat w szkole utrzymuje się stała liczba uczniów wymagających pomocy psychologiczno - pedagogicznej. W roku 2011/2012 w klasach VI było ich 27.

Wyniki klasyfikacji końcowej są zbieżne z rezultatami osiągniętymi przez uczniów podczas sprawdzianów zewnętrznych. Uczniowie tej szkoły są aktywni, realizują projekty edukacyjne i unijne, biorą udział i osiągają znaczne sukcesy w konkursach przedmiotowych. Dzieci osiągają sukcesy w konkursach artystycznych, a także w zawodach sportowych na szczeblu rejonowym i wojewódzkim.

W roku szkolnym 2011/12 uczniowie osiągnęli sukcesy w konkursach wiedzy m.in.:

- I miejsce w Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Angielskiej;
- II miejsce w Wojewódzkim Konkursie Matematycznym "Mistrz tabliczki mnożenia",
- Trzy I miejsca i II miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Turystyczno - Krajoznawczym;
- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym - I miejsce etap miejski, I miejsce etap okręgowy, VI miejsce etap wojewódzki;
- I miejsce w Turnieju Formacji Tanecznych (zespół "Sośniczanie");
- I miejsce grupa młodsza, I miejsce grupa starsza w Międzyszkolnym Przeglądzie Piosenki Ludowej (zespół "Sośniczanie");
- I miejsce w Regionalnym Przeglądzie Piosenki Religijnej;
- Dwóch uczniów w półfinale wojewódzkiego konkursu matematycznego "Mistrz tabliczki mnożenia",
- Dwóch finalistów w Olimpiadzie matematycznej.

Osiągnięcia sportowe uczniów tej szkoły to między innymi:

- I miejsce w ćwierćfinale, I miejsce w półfinale, IV miejsce w finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej Województwa Śląskiego;
- I miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Śląska w biegach przełajowych;
- II miejsce w sztafecie chłopców 4x100 m. w Powiatowych i Rejonowych Zawodach w ramach Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej;
- II miejsce w drużynowych biegach przełajowych;
- Puchar dla reprezentacji szkoły w III Otwartym Biegu Ulicznym;
- I miejsce w Mistrzostwach Śląska Dzieci Starszych w lekkiej atletyce;
- II miejsce w Gliwicach, III miejsce w rejonie w czwórboju lekkoatletycznym;
- II miejsce w mistrzostwach Gliwic w pływaniu;
- II miejsce w rejonowych mistrzostwach w pływaniu;
- VIII miejsce na Śląsku w Rozgrywkach Śląskiego Związku Piłki Ręcznej.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Szkoła tworzy ofertę edukacyjną w ramach zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych, w których większość uczniów uczestniczy. Respondenci zgodnie twierdzą, że uczniowie są aktywni i dość samodzielni w podejmowaniu różnorodnych działań. Wszelkie pomysły i inicjatywy uczniów są realizowane przez szkołę i służą ich rozwojowi. Wpływają na rozwój szkoły i jej pozytywny wizerunek w środowisku.

W ankiecie „Moja szkoła” prawie wszyscy uczniowie klas V powiedzieli, że duża część zajęć lub prawie wszystkie zajęcia lekcyjne ich angażują (62/64), dwóch uczniów jest odmiennego zdania. Najbardziej w szkole uczniowie lubią: lekcje wychowania fizycznego, historii, informatyki, nauczycieli, kolegów, zajęcia pozalekcyjne, dyskoteki i wycieczki, a także obiady, różnego rodzaju akcje oraz przerwy międzylekcyjne. Prawie wszyscy uczniowie klas VI (85/88) ocenili, że zajęcia są wciągające. Dla 3/88 uczniów lekcje w ogóle nie są wciągające i angażujące.

Większość rodziców w ankiecie stwierdziło, że ich dzieci zdecydowanie chętnie angażują się w zajęcia szkolne (31/35), cztery osoby są zdania przeciwnego.

Wszyscy ankietowani nauczyciele zaangażowanie uczniów podczas prowadzonych przez nich zajęć ocenili na poziomie wysokim (poziomy 6, 7 i 8) w 8 stopniowej skali dyferencjału semantycznego. Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli (28/33) uczniowie podczas zajęć dyskutują, pytają, odpowiadają na pytania, przynoszą na lekcje albumy, słowniki i książki związane z tematem lekcji. Według 7 z 33 inną formą zaangażowania uczniów jest aktywna praca w grupach, burza mózgów, zdaniem 6 z 33 przygotowywanie prezentacji w postaci referatów, wystaw, gazetek ściennych, a w opinii 5 z 33 samodzielne rozwiązywanie zadań, przedstawianie wyników swojej pracy, kontrolowanie rozwiązania na tablicy, zgłaszanie błędów, prezentowanie prac domowych, zgłaszanie chęci udziału w przedstawieniach, konkursach i wycieczkach. Pojedyncze wypowiedzi nauczycieli wskazują, że uczniowie angażują się przygotowując lekcje lub fragmenty lekcji, pomoce dydaktyczne oraz dzieląc się wiedzą zaczerpniętą z czasopism lub programów popularnonaukowych.

Ponadto uczniowie wykonują zadania dodatkowe np. doświadczenia, prace plastyczne, przygotowują gazetki informacyjne o szkolnych i pozaszkolnych wydarzeniach sportowych dbają o estetyczny wygląd swojej klasy.

W wywiadzie grupowym nauczyciele wyjaśnili, że w celu zaangażowania uczniów w proces edukacji wprowadzają:

- metody aktywizujące,
- pochwały, nagrody,
- realizację projektów unijnych,
- bogatszą ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- zachęty do udziału w konkursach i zawodach sportowych.

Obserwacja zajęć pokazała, że uczniowie angażują się w zajęcia, odpowiadają na zadane pytania, pracują w grupach, prezentują wyniki swej pracy, reagują na nieprawidłowe wypowiedzi kolegów, dzielą się spostrzeżeniami, a aktywność uczniów ma związek z działaniami nauczyciela.

W ocenie wszystkich ankietowanych nauczycieli uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę na poziomie średnim i wysokim (poziomy 5, 6, 7 i 8) w ośmiostopniowej skali dyferencjału semantycznego. Jako przykłady angażowania się uczniów nauczyciele najczęściej podawali:

- udział w ramach zajęć pozalekcyjnych w przedstawieniach i akademiach,
- przygotowanie imprez klasowych, dbałość o estetykę, właściwą oprawę (15/26),
- udział w konkursach i zawodach sportowych (9/26),
- udział w zbiorce surowców wtórnych (26/33),
- realizację projektów unijnych (28/33),
- uczestnictwo w zajęciach dodatkowych (koła zainteresowań) (18/33),
- udział w akcjach charytatywnych i wolontariacie (22/33),
- przygotowanie gazetek klasowych, dekoracji (7/33).

Ponad trzy czwarte ankietowanych uczniów kl. V (56/64) i uczniów kl. VI (81/ 88) jest zdania, że zajęcia pozalekcyjne, organizowane przez szkołę są ciekawe i angażujące. Natomiast przeciwnie uważa 8 z 64 ankietowanych uczniów kl. V i 7 z 88 uczniów kl. VI. Ponad połowa ankietowanych rodziców (26/35) przyznaje, że ich dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych. Według 4 z 35 rodziców, ich dzieci nie chodzą na zajęcia pozalekcyjne w szkole.

W wywiadzie pani dyrektor szkoły podała, że na wniosek uczniów szkoły:

- powołano klasy sportowe,
- założono zespół wokalny - taneczny "Sośniczanie",
- zorganizowano zajęcia na basenie,

- powołano do życia szkolne koło Fundacji "Bezpieczna Łapa",
  - przedłużono czas trwania dyskotek dla klas VI o pół godziny,
  - organizuje się w szkole półkolonie w czasie ferii zimowych,
  - rozpoczęto obecnie funkcjonującą formę kampanii wyborczej do SU,
  - wspólnie z nauczycielami planowane są wycieczki: klasowe oraz wyjazdy szkolne na rajdy rowerowe.
- Nauczyciele w ankiecie oraz w wywiadzie uzupełnili informacje podane przez dyrektora o następujące działania uczniów wpływające na rozwój szkoły:

- udział w konkursach, olimpiadach, zawodach,
- udział w kołach zainteresowań, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych,
- zainicjowanie "Dnia Życzliwości", "Dnia Zdrowej Żywności",
- udział w pracach Samorządu Uczniowskiego, aktywu bibliotecznego, Ligi Strażników Cisy,
- praca w organizacjach działających na terenie szkoły jak LOP, PTTK,
- włączanie się w akcje charytatywne i społeczne,
- włączanie się w akcje promujące szkołę (kiermasze szkolne, festyny),
- redagowanie gazetki dla klas 0 -III promującej zdrowie,
- praca wolontariacka.

Zdaniem nauczycieli (wywiad) szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie poprzez: możliwość korzystania z oferty edukacyjnej szkoły, udział w wycieczkach tematycznych, związanych z poznawaniem różnych zawodów, naukę języków obcych, naukę informatyki, umiejętność poszukiwania informacji do wykorzystania na lekcjach lub zajęciach pozalekcyjnych, umiejętność autoprezentacji, wybory do samorządu uczniowskiego, umiejętność pokonywania stresu - występy w przedstawieniach, promowanie zdrowego stylu życia dzięki aktywności ruchowej i zdrowemu sposobowi odżywiania.

Według opinii uczniów wyrażonej w wywiadzie rozwijać się to znaczy "dążyć do celu, być wykształconym, kulturalnym i samodzielnym na zajęciach". W szkole są stworzone warunki do rozwoju uczniów. Nauczyciele dobrze traktują uczniów, pomagają rozwijać zainteresowania. Dlatego prowadzone są bardzo różnorodne kółka, w których można zawsze brać udział. Są też konkursy przedmiotowe, zawody sportowe, plastyczne, taneczne i inne. Uczniowie mogą współpracować ze azylem dla zwierząt, podejmować działalność w ramach wolontariatu, czy prowadzić zbiórkę pieniędzy dla potrzebujących. Praca w Samorządzie Uczniowskim daje też różne możliwości rozwoju i wpływu na rzeczy, które się dzieją w szkole, a także na promocję szkoły w środowisku. Uczniowie dzielą się z nauczycielami swoimi pomysłami - najczęściej przekazują je wychowawcom klas. Dotyczą one organizowania różnych akcji w szkole, omawiania spraw związanych z sytuacjami w klasie, z agresywnymi zachowaniami uczniów. Założono skrzynkę, do której można wrzucać listy z informacjami na temat jakiś niepokojących sytuacji i w ramach działania zespołu „Kompromis” wszystkie sprawy są rozwiązywane.

Z inicjatyw uczniowskich Partnerzy za najważniejsze uznali:

- inicjatywę zbierania nakrętek, i surowców wtórnych,
- organizację wyjazdów i wycieczek tematycznych w ramach działającego koła SKTK (szkolnego koła turystyczno-krajoznawczego),
- podejmowanie działań w kole misyjnym na terenie Sośnicy,
- działania w ramach funkcjonującego w szkole klubu „Bezpieczna Łapa”(np. zbiórka funduszy na budę dla bezdomnego kota),
- zdobywanie umiejętności bezpiecznych zachowań, dzięki współpracy ze Strażą Miejską i kołem rowerowym.

Zdaniem Partnerów, w szkole uczniowie sami prezentują pozytywne postawy i umiejętność zachowania się (na przykład w miejscach publicznych, teatrze). Uczniowie mają wpływ na własny rozwój, podejmują działania w ramach Samorządu Uczniowskiego, rozwijają zainteresowania. Uczniowie zbierają surowce wtórne, przeznaczają zdobyte w ten sposób fundusze na pomoc dla potrzebujących. Zdaniem partnerów kreatywność dzieci jest duża, nie boją się podejmowania dodatkowych zadań. Absolwenci szkoły biorą udział w realizacji różnych działań, są otwarci na potrzeby innych i umieją pracować zespołowo. Również rodzice (wywiad) wiedzieli, że uczniowie mają pomysły na to co dzieje się w szkole. Z ich inicjatywy organizowane są dyskoteki i imprezy, włączają się w Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, zbierają pieniądze w akcji "Grosiki dla Afryki", pracują społecznie w azylu dla zwierząt (Bezpieczna Łapa), włączyli się w zbiórkę organizowaną przez kółko misyjne.

Uczniowie otoczyli opieką groby powstańców śląskich, proponują wycieczki rowerowe, w których mogą brać udział również rodzice. Dzieci bardzo sobie cenią udział w „żywych lekcjach” historii i przyrody. Uczniowie realizują swe pomysły w Samorządzie Uczniowskim, prowadzą konkursy klasowe, wybory do Samorządu, przygotowują dekoracje w klasach. Wszystkie pomysły dzieci są zawsze mile przyjmowane przez nauczycieli, którzy starają się, aby były to działania konsekwentne.

Zdaniem dyrektora szkoły, nauczycieli, a także uczniów wszystkie działania zainicjowane przez uczniów zostały wprowadzone w życie. Dotyczą uroczystości szkolnych, działań charytatywnych i wolontariackich.

Obserwacja placówki wykazała, że na terenie szkoły są eksponowane liczne dowody świadczące o odnoszonych

przez szkołę i uczniów sukcesach, w postaci pucharów, zdobytych dyplomów, wyróżnień, certyfikatów. Samorząd Uczniowski umieszcza na swej gazecie informacje o podejmowanych przez siebie działaniach, zapraszają do współpracy. Specjalna gazetka poświęcona jest eksponowaniu sukcesów dzieci w Lidze Strażników Cisy.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia tego kryterium.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

W opinii wszystkich respondentów (dyrektora, nauczycieli, uczniów, rodziców partnerów i organu prowadzącego, pracowników niepedagogicznych), szkoła jest miejscem bezpiecznym, a uczniowie prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami społeczności szkolnej. Jest to efektem starań wszystkich pracowników szkoły i podejmowania różnorodnych działań, których celem jest eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych postaw uczniów.

W ankiecie "Mój dzień" większość uczniów klas VI stwierdziła, że czuła się bezpiecznie w dniu badania w czasie lekcji (85/88), w czasie przerw czuje się bezpiecznie 84 z 88 uczniów tych klas. Wszyscy uczniowie klas V czują się bezpiecznie na lekcjach, na przerwach czuje się bezpiecznie 48 uczniów. 16 z 64 badanych uczniów tych klas jest przeciwnego zdania ("raczej nie" - 13 uczniów, "zdecydowanie nie" - 3 uczniów). Na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych 28/64 uczniów czuje się bezpiecznie, a 9/64 nie czuje się bezpiecznie. 27/64 uczniów klas V nigdy nie bywa na terenie szkoły po lekcjach. Zdaniem uczniów tych klas mało bezpiecznie czują się w: szatni, na boisku, na korytarzu i w toaletach. Wszędzie w szkole czuje się bezpiecznie 17 z 64 ankietowanych uczniów klas V.

Zdaniem Rodziców ich dzieci w szkole czują się bezpiecznie. Nauczyciele starają się natychmiast reagować, gdy coś się dzieje złego, najczęściej są to drobne animozje. Rodzice są zawsze informowani o wykroczeniach swoich dzieci. Uczniowie wiedzą, że nauczyciele docierają do ich rodziców szybko ze wszystkimi informacjami. W opinii rodziców, uczniowie nie boją się przychodzić do szkoły. Osoby obce przychodzące do szkoły są zawsze pytane o cel wizyty. Monitoring zewnętrzny wzmacnia bezpieczeństwo.

Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie powiedzieli, że w szkole dba się o bezpieczeństwo uczniów poprzez pełnione dyżury przy drzwiach wejściowych, co uniemożliwia im opuszczenie budynku bez wiedzy nauczycieli. Monitoring założony w szkole i wewnątrz budynku przyczynia się do natychmiastowej reakcji dorosłych w razie sytuacji niebezpiecznych. Nauczyciele pełnią dyżury na korytarzach, a wraz z nimi personel niepedagogiczny, co bardzo dobrze wpływa na poziom bezpieczeństwa dzieci w budynku. Nauczyciele prowadzą dużo rozmów z uczniami na temat zachowania zasad bezpieczeństwa. Ich zdaniem, miejsca, w których częściej niż gdzie indziej zdarzają się zachowania niewłaściwe są szatnie i łazienki. Czasami tam dochodzi do bójek, konfliktów, wyzywania, czy na przykład drobnych zniszczeń, ale nie są to sytuacje szczególnie trudne. Na każde łamanie zasad (na przykład goniwy po schodach lub korytarzach) nauczyciele natychmiast reagują, tak samo jak i personel niepedagogiczny. Nikt z dorosłych nie lekceważy żadnych zdarzeń, które mają miejsce na terenie szkoły i boiska szkolnego. Prowadzone są rozmowy dyscyplinujące z uczniami łamiącymi zasady obowiązujące w szkole. Powiadamia się także wychowawców, a w sytuacjach szczególnych dyrektora, rodziców i pedagoga szkolnego. Podobne zdanie wyrazili partnerzy stwierdzając, że ich zdaniem, szkoła jest bezpieczna, bez szczególnych zagrożeń, jedyną trudność sprawia dwuzmianowość. Szkoła dba o integrację dzieci młodszych w szkole. Szkoła zdobyła certyfikat „Szkoły przyjaznej sześciolatkom”. Uczniowie czują się bezpiecznie, a założony zewnętrzny monitoring i zamykanie drzwi, są pomocne w utrzymaniu dyscypliny i bezpieczeństwa. Odbiór dzieci młodszych odbywa się tylko przez upoważnione osoby.

Partnerzy społeczni zauważają stosowane przez uczniów formy grzecznościowe, pożądane postawy. W szkole wszyscy nauczyciele pilnują bezpieczeństwa, na przykład przy wyjściu z uczniami poza teren szkoły. Szkoła posiada „Certyfikat bezpiecznej szkoły”. W szkole zdarza się niewiele wypadków. Straż Miejska prowadzi prelekcje na temat bezpiecznych zachowań. Dla dzieci młodszych wydzielono pomieszczenia na parterze, wyposażono w toalety dostosowane do potrzeb maluchów. Odpowiedzialność, to zdaniem przedstawicieli partnerów, jedna z najważniejszych umiejętności uczonych przez szkołę, a sprzyjające bezpieczeństwu. Dużą rolę odgrywa praca wszystkich pracowników szkoły, żaden incydent nie pozostaje bez natychmiastowej reakcji ze strony dorosłych.

Również obserwacja zajęć pokazała, że nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów.

Znaczna większość ankietowanych uczniów klas VI twierdzi, że są dla nich jasne zasady właściwego zachowania. Wszyscy ankietowani uczniowie klas V znają zasady właściwego zachowania w szkole. W wywiadzie uczniowie

stwierdzili, że wszyscy znają obowiązujące w szkole normy. Wiedzą, że nie wolno: bić się, używać brzydkich wyrazów, wagarować, używać telefonu komórkowego na lekcji. Wszystkie zasady zachowania zapisane są w Regulaminie, który jest znany uczniom i przypomniany na lekcjach wychowawczych. Uczniowie znają również zasady bezpieczeństwa, bo każdy nauczyciel o nich przypomina, na przykład przy wyjściach ze szkoły lub na wyjazdach na zawody. Bezpieczeństwu są też poświęcone gazetki tematyczne opracowywane przez uczniów. Uczniowie znają swoje prawa m. in. do wyrażania swoich opinii, do nauki, do wypoczynku, do nietykalności cielesnej, do jawności ocen. Wiedzą, że ich prawa zawarte są w Statucie i Wewnętrznym Systemie Oceniania. Partnerzy społeczni szkoły w wywiadzie powiedzieli, że zachowania uczniów są zgodne z oczekiwaniami nauczycieli i rodziców. Jako najistotniejsze uznali: chęć do działań, przestrzeganie regulaminów, zdyscyplinowanie, umiejętność zachowania się poza szkołą, dostosowanie się do obowiązujących zasad, odpowiedzialność za siebie i innych. Uczniowie wywiązują się ze swoich obowiązków, biorą udział w zajęciach dodatkowych, sportowych, artystycznych, są chętni do współpracy, zachowują obowiązujące normy, są otwarci na potrzeby środowiska i potrzebujących, mają zaufanie do nauczycieli, pomagają w czasie dyżurów na korytarzach, zwracają uwagę na niewłaściwe zachowania kolegów.

Wzmacnianie pozytywnych zachowań polega na wywoływaniu pożądaných zachowań, odpowiedzialności, działalności w Samorządzie Uczniowskim. Działania podejmowane w szkole wzmacniają pozytywne zachowania i wzorce. Dla uczniów, zdaniem partnerów społecznych szkoły, jasne są zasady postępowania, konsekwencja oddziaływań nauczycieli i oczekiwań im stawianych. Uczniowie potrafią się zachować odpowiednio do sytuacji w jakiej się znajdują, dobrze reprezentują szkołę na zewnątrz na przykład na zawodach sportowych, występach na forum innych szkół.

Obserwacja placówki również wskazała, że uczniowie zachowują się zgodnie z oczekiwaniami dorosłych i stawianymi wymaganiami. Nie stwierdzono negatywnych zachowań dzieci na korytarzach, ani wokół szkoły.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów. W szkole obowiązują normy i zasady postępowania, które uczniowie znają i mają obowiązek ich przestrzegać. Na początku roku szkolnego na godzinach wychowawczych i apelach przedstawione są prawa i obowiązki uczniów. Na korytarzach i w klasach znajdują się tablice przypominające o tych zasadach. Dwa razy w roku prowadzona jest analiza sytuacji wychowawczej. Dokonuje się analizy zachowań uczniów w poszczególnych klasach. Diagnozę zachowań uczniów prowadzą pedagog szkolny, wychowawcy klas oraz zespół opiekuńczo - wychowawczy. Diagnozę przeprowadza się poprzez ankiety, omawianie i analizowanie negatywnych zachowań, obserwacje zachowań uczniów, oceny zachowania, badanie w poradni psychologiczno - pedagogicznej, szukanie przyczyn zachowań negatywnych. W tym obszarze prowadzona była także ewaluacja wewnętrzna. W szkole działa Liga Strażników Ciszy prowadząca apele propagujące dobre wzory zachowania. Diagnozę prowadzi także pedagog szkolny, wychowawcy klas i zespół opiekuńczo-wychowawczy. Analizowana jest frekwencja uczniów. Prowadzi się rozmowy z rodzicami.

Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców, nauczyciele dostrzegają pozytywne zachowania dzieci. 34 z 35 rodziców otrzymuje informacje na temat ewentualnych zagrożeń dziecka. W dokumentacji szkolnej znajdują się informacje dotyczące diagnozy zagrożeń. Zawarte są one w: dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno - pedagogicznej, obserwacjach uczniów - opiniach nauczycieli w dziennikach zajęć, w dokumentacji wychowawców klas, notatkach z rozmów z rodzicami i uczniami, protokołach ze spotkań nauczycielskich zespołów (Kompromis, Ligi Strażników Ciszy), ankietach uczniów i rodziców, materiałach do badań osiągnięć edukacyjnych uczniów, dokumentacji programów realizowanych w szkole ("Szkoła z klasą", "Śląska sieć szkół promujących zdrowie", "Szkoła przyjazna dziecku w czytaniu i liczeniu", "Przyjaciele Zippiego", "Szkoła bez przemocy").

W wywiadzie rodzice powiedzieli, że w szkole raczej nie zdarzają się sytuacje zagrożeń. Uczniowie wiedzą, że za złe zachowania otrzymują punkty karne, więc nie zdarza się często, aby zachowywali się niewłaściwie. Pozytywne zachowania uczniów są zauważane przez nauczycieli, uczniowie są chwaleni na apelach, rodzice informowani na wywiadówkach. Sukcesy na przykład sportowe są nagradzane pucharami, często pisze o nich prasa lokalna, otrzymują punkty dodatnie z zachowania. W korytarzu umieszczane są gazetki, prezentujące osiągnięcia, na przykład uczniów, którzy odnoszą sukcesy, prezentują oczekiwane zachowania, czy włączają się w akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski. Bardzo dobrze postrzegane są apele Ligi Strażników Ciszy, prowadzone przez uczniów, którzy odnoszą jakieś sukcesy (niekoniecznie naukowe).

Zdaniem większości (31/35) ankietowanych rodziców nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania dzieci. 32 z 35 ankietowanych rodziców stwierdziło, że ich zdaniem za pozytywne zachowania dzieci są chwalone, 1 rodzic był zdania odmiennego, a dwóch nie odpowiedziało na to pytanie. Jeśli chodzi o reagowanie nauczycieli na zachowania ryzykowne takie jak np sięganie po używki to 10 z 35 ankietowanych rodziców odpowiedziało, że w szkole nie ma takich zachowań, a 25 rodziców odpowiedziało, że nauczyciele szybko reagują na takie zachowania. W ankiecie dyrektor stwierdził, że w szkole podejmowane są działania wobec zdiagnozowanych zagrożeń:

- objęcie uczniów zwiększoną opieką pedagoga,

- nasilenie monitoringu zachowań podczas przerw (zwiększenie ilości dyżurów),
- udział w zespole Kompromis,
- szybka reakcja na złe zachowania uczniów i kontakt z rodzicami,
- skrzynka problemów,
- dyscyplinujące rozmowy z dyrektorem i vice-dyrektorem szkoły,
- szkolenia rady pedagogicznej
- spotkania rodziców z wychowawcami i pedagogiem (równoczesne).

W celu wzmocnienia pożądanych zachowań uczniów szkoła podejmuje następujące działania:

- kary,
- nagrody,
- wyróżnienia i pochwały umieszczane w gablotach na korytarzach,
- interwencje dyrektora, pedagoga, nauczycieli,
- rozmowy ostrzegawczo - wyjaśniające.

Pedagog, wychowawcy klas rozwiązują problemy sami lub we współpracy z rodzicami uczniów. Przy zaburzonej współpracy, np. w przypadku rodzin dysfunkcyjnych szkoła nawiązuje współpracę z instytucjami takimi jak: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Policja, kuratorzy sądowi, Sąd rodzinny, OPS.

W wywiadzie pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że w szkole nauczyciele pełnią dyżury, również na boisku w lecie, kiedy dzieci na nie wychodzą na przerwach.

Szkoła dokumentuje wszystkie działania profilaktyczne i wychowawcze, a mianowicie:

- działalność zespołu Kompromis, Ligi Strażników Ciszy,
- działalność zespołu opiekuńczo - wychowawczego,
- działalność dotycząca promocji zdrowia,
- informacje z zespołów interdyscyplinarnych,
- rozmowy z rodzicami,
- zdobyte przez szkołę certyfikaty,
- apele,
- wykazy uczniów godnych naśladowania,
- program wychowawczy i program profilaktyki w szkole.

W czasie obserwacji szkoły nie zaobserwowano zachowań agresywnych.

W szkole prowadzona jest analiza podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań, co poświadczył w wywiadzie dyrektor. Zadanie to realizowane jest w ten sposób, że pedagog, wychowawcy obserwują uczniów, analizują szczególne przypadki (informuje się różne instytucje). Prowadzi się rozmowy z uczniami, innymi nauczycielami i rodzicami, przekazuje się wskazówki innym nauczycielom na spotkaniach zespołu opiekuńczo - wychowawczego. Uczniowie prowadzą samoocenę, przeprowadza się ankiety "Czuję się bezpiecznie". Analiza dokonywana jest głównie na spotkaniach RP i zespołu opiekuńczo - wychowawczego, a także na spotkaniach z rodzicami. Szkoła współpracuje z Sądem dla nieletnich, Opieką Społeczną. W szkole są uczniowie posiadający Niebieską Kartę oraz tacy, którzy otrzymują stypendium socjalne. Nauczyciele w wywiadzie uzupełnili informacje podane przez dyrektora. W ich opinii analizuje się podejmowane działania:

- na apelach Strażników Ciszy,
- na posiedzeniach zespołu Kompromis,
- analizując testy socjometryczne i przeprowadzane ankiety.

W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań i są one w razie potrzeby modyfikowane. W wywiadach dyrektor i nauczyciele jako najważniejsze zmiany przedstawili działania związane z:

- modyfikacją programu profilaktyki i programu wychowawczego,
- wykorzystaniem wniosków po analizie tych programów,
- opracowywaniem tematów godzin wychowawczych z udziałem zaproszonych przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej oraz scenariuszy lekcji ilustrujących zachowania i zagrożenia z wykorzystaniem dramy,
- modyfikacją Regulaminu Oceny Zachowania - zmiana zapisów w WSO dotycząca punktowego systemu oceniania zachowania,
- modyfikacją zasad korzystania z telefonów komórkowych,
- wprowadzeniem rejestru osób wchodzących na teren placówki,
- wyznaczeniem nauczycieli sprowadzających uczniów klasy "0" i uczniów świetlicy szkolnej na obiady i dyżury w stołówce szkolnej.

Nauczyciele dodali jeszcze działania związane z coroczną modyfikacją planu pracy zespołu opiekuńczo - wychowawczego oraz zespołów przedmiotowych.

Zdaniem partnerów społecznych, szkoła wzmocnia pozytywne zachowania uczniów poprzez: rozmowy na ten temat w czasie lekcji wychowawczych, przygotowywanie uroczystości, opiekę nad grobami powstańców śląskich,

reprezentowanie szkoły na zewnątrz. W szkole powołano zespół do spraw rozwiązywania konfliktów Kompromis, uczniowie pełnią dyżury na korytarzach. Kadra pedagogiczna prezentuje właściwe postawy i zachowania, uczestniczy wraz z uczniami realizacji zadań, promuje postawy wypracowane u uczniów. Funkcjonująca w szkole Liga Strażników Ciszy, comiesięczne apele promujące pozytywne zachowania oraz rozmowy z uczniami i ich rodzicami, wzmacniają pożądane zachowania. Uczniowie wiedzą jak się zachowywać na spotkaniach publicznych, widać ich zaangażowanie i dyscyplinę, przestrzeganie zasad fair-play na zawodach sportowych. Podejmowane działania, nie są prowadzone akcyjnie, lecz systematycznie i konsekwentnie. Na stronie internetowej, prezentowane są wszystkie sukcesy i ważne wydarzenia z życia szkoły. Ewentualne zdarzenia negatywne są omawiane przez nauczycieli wychowawców. Oddziaływania są modyfikowane, ze względu na nowe problemy związane z tym, że środowisko jest trudne i pojawiają się nowe wyzwania.

Zdaniem wyrażonym w ankiecie przez dyrektora i w wywiadzie przez nauczycieli, uczniowie mieli realny wpływ na:

- pełnienie dyżurów na stołówce i korytarzu,
- zainicjowanie obchodów Dnia życzliwości i Dnia tolerancji w szkole,
- organizowanie uroczystości i imprez klasowych i szkolnych - zapraszanie rodziców, dziadków np. Pikniki rodzinne, Dzień pieczonego ziemniaka,
- inicjowanie akcji pomocy potrzebującym - zbiórki nakrętek, żywności, "Grosiki dla Afryki", zabawek dla domu dziecka, makulatury,
- inicjowanie akcji związanej z walką z hałasem - apele Ligi Strażników Ciszy,
- promowanie zdrowego stylu życia - Dni zdrowej żywności.

W opinii nauczycieli uczniowie mieli wpływ także na:

- likwidację obowiązku noszenia na szyi identyfikatorów,
- zmianę regulaminu oceniania zachowania,
- zaproponowanie obecnie funkcjonującej formy kampanii wyborczej do SU oraz wybór opiekunów Samorządu Uczniowskiego.

W ankiecie nauczyciele powiedzieli, że podejmują działania wychowawcze uwzględniając inicjatywy uczniów. Takiej odpowiedzi udzieliło 28/33, czworo nauczycieli wyraziło opinię przeciwną (4/33). Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że zawsze mogą zgłaszać nauczycielom swoje pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów, na przykład w sprawie oceniania zachowania i zdobywania punktów za zachowanie.

Uczniowie z klas VI wraz z nauczycielami pełnią dyżury na korytarzach, co ma wpływ na zachowanie uczniów z innych klas.

Zdaniem wyrażonym w wywiadzie przez nauczycieli, uczniowie z reguły prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. W szkole nieakceptowane są wszelkie przejawy agresji i wandalizmu. Uczniowie najczęściej respektują te zasady, chociaż, zdarzają się czasem drobne wykroczenia. Nie jest to duża grupa uczniów, ale dotyczy to najczęściej tych samych osób. Najczęstsze wykroczenia to przepychanki, gonitwy, brzydkie słownictwo.

Dyrektor szkoły w ankiecie podał, że z końcem roku szkolnego za nieodpowiednie zachowanie i lekceważącą postawę wobec zajęć edukacyjnych dwóch uczniów przeniesiono do innych klas. Zdaniem pracowników niepedagogicznych od uczniów oczekuje się grzecznego odzywania się do kolegów, stosowania grzecznościowych form, bezpiecznych zabaw i zachowań, odpowiedzialności za siebie i innych. Uczniowie są chętni do działań na terenie szkoły, pomagają przy pracach porządkowych, chętnie podejmują się pełnienia dyżurów, biorą udział w działaniach charytatywnych, co podoba się pracownikom szkoły. Dobre efekty daje ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym, bo to wzmacnia pozytywne zachowania uczniów. Zdaniem pracowników niepedagogicznych uczniowie wiedzą, czego nie wolno im robić.

W czasie pobytu w szkole ewaluatorzy nie zaobserwowali zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych, ani w czasie lekcji ani w czasie przerw międzylekcyjnych.

Przytoczone powyżej argumenty świadczą o tym, że szkoła spełnia wysoki poziom tego wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Szkoła posiada koncepcję pracy szkoły wspólnie wypracowaną przez zdecydowaną większość nauczycieli. Działania wynikające z założeń koncepcyjnych są analizowane i modyfikowane. Efektem tych działań jest utworzenie klas sportowych oraz zwiększenie ilości zajęć korekcyjno –kompensacyjnych i dydaktyczno – wyrównawczych. Koncepcja pracy szkoły jest na bieżąco analizowana i modyfikowana. Jest znana i akceptowana przez całą społeczność szkolną.

Pani dyrektor szkoły oraz nauczyciele w wywiadzie zgodnie podali najważniejsze założenia koncepcji wg której działa szkoła. Według nich, Szkoła Podstawowa nr 14 jest szkołą przyjazną, bezpieczną i promującą zdrowy styl życia. Pielęgnuje i rozwija dziedzictwo kulturowe w regionie. Pamięta o przeszłości. Panuje w niej klimat sprzyjający twórczej pracy uczniów i nauczycieli. Kształtuje ona ucznia szanującego innych, odpowiedzialnego i świadomie podejmującego decyzje w szybko zmieniającej się rzeczywistości. Jej uczniowie chcą i potrafią się uczyć. Szkoła uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów, rozwija uzdolnienia i zainteresowania wychowanków. W działaniach na rzecz wszechstronnego rozwoju dziecka współpracuje z rodziną, instytucjami i środowiskiem lokalnym.

Zdaniem pracowników niepedagogicznych, za ważne uważa się w szkole: umiejętność podejmowania wspólnych działań, dbałość o bezpieczeństwo, działania dla innych, wolontariat, reprezentowanie swych umiejętności poza szkołą - np. sportowych.

Dokumentacja szkoły potwierdza powyższą opinię pracowników. W wielu dokumentach można znaleźć motto szkoły "Ważne jest nauczyć ucznia - człowieka, patrzeć tak, aby widział, słuchać tak, aby słyszał".

Wszyscy ankietowani nauczyciele podali, że rada pedagogiczna przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy szkoły i czują się jej współautorami. Z dokumentacji szkoły wynika, że koncepcja pracy szkoły została przyjęta Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 2/2012/2013 w sprawie przyjęcia Koncepcji pracy szkoły na lata 2013 - 2015 w dniu 21 grudnia 2012 r.

W wywiadzie nauczyciele podali najważniejsze działania, które realizują koncepcję pracy szkoły. Najważniejsze działania prowadzone stale:

1. Realizacja podstawy programowej.
2. Dostosowanie metod i form nauczania do możliwości rozwojowych uczniów.
3. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, zdolności uczniów.
4. Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów.
5. Przygotowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i artystycznych, olimpiadach, zawodach sportowych, turniejach - szkolnych, miejskich, wojewódzkich i ogólnopolskich.
6. Organizowanie wyjazdów na wycieczki, zielonej szkoły, wyjść do kina, teatru, biblioteki miejskiej.
7. Organizowanie dla uczniów sytuacji, w których mogą rozwijać kompetencje społeczne: akcje charytatywne: „Grosiki dla Afryki”, zbieranie zakrętek na wózek inwalidzki dla osoby niepełnosprawnej.
8. Udział w programach rządowych „Owoce w szkole”, „Mleko w szkole”.
9. Promowanie szkoły w środowisku (zapraszanie mediów na imprezy szkolne, strona internetowa, zapraszanie przedszkolaków na zajęcia szkolne, „Dzień otwarty szkoły”.
10. Promowanie sukcesów w nauce i innych osiągnięć szkoły: Tablo wyróżnionych w nauce, strona internetowa szkoły.
11. Działania promujące zdrowy styl życia – zdobycie certyfikatu „Śląskiej sieci szkół promujących zdrowie”.
12. Promocja talentów uczniów w czasie „Turnieju Młodych Talentów”, prowadzenie zespołu "Sośniczanie".
13. Działania na rzecz osiągania pozytywnych zachowań uczniów - Zespół Kompromis, Liga Strażników Ciszy.
14. Organizowanie konkursów międzyszkolnych i akcji: „Razem z nami”, „Ratujemy i uczymy ratować" "Przyjaciele Zippiego".
15. Organizowanie corocznie uroczystych obchodów "Barbórki".

Działania sporadyczne:

1. Udział szkoły w ogólnopolskiej akcji „Szkoła z klasą” – uzyskanie certyfikatu.

Działania nowatorskie:

1. Wdrożenie nowych zasad organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

2. Zorganizowanie w kl.VI - sportowej czwartej godziny wf w formie zajęć na basenie.
3. Udział w programie unijnym „Stawiam na naukę”.
4. Wykonanie placu zabaw w ramach projektu „Radosna szkoła”.
5. Programy autorskie.
6. Korzystanie z platformy edukacyjnej WSiP-net w klasach I i IV (e-booki).
7. Akcja "Bezpieczny Internet" w kl I - VI i rodziców.
8. Wyjazdy do Centrum Nauki "Kopernik" w Warszawie.

Wszyscy ankietowani nauczyciele uczestniczyli w pracach nad analizą i modyfikacją koncepcji pracy szkoły. Dyrektor w ankiecie podał, że oprócz dyrektora i nauczycieli w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczyli: rodzice, uczniowie, a także pracownicy niepedagogiczni. Dyrektor i nauczyciele podali zbieżne wnioski wynikające z tej analizy tj.:

1. Zwiększyć zakres współpracy szkoły ze środowiskiem.
2. Zwiększyć zakres współpracy z absolwentami szkoły.
3. Opracować "model absolwenta".
4. Ciągle poszerzać ofertę edukacyjną szkoły.

Dyrektor w wywiadzie podał, że zmiany w koncepcji pracy szkoły dotyczyły uaktualnienia oferty edukacyjnej szkoły (wyjazdy do Planetarium, do Ogrodu Doświadczeń w Krakowie, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie). Zmiany dotyczyły także podstawy prawnej na jakiej opiera się koncepcja. Zdaniem dyrektora w koncepcji raczej zmieniają się działania, które muszą wynikać z aktualnej sytuacji szkoły (demograficznej, społecznej, finansowej). Nauczyciele w wywiadzie uzupełnili informacje podane przez dyrektora o następujące zmiany:

1. Zorganizowano działania promujące zdrowie (działania przyniosły efekt w postaci certyfikatu śląskiej sieci szkół promujących zdrowie).
2. Zorganizowano działania promujące kompetencje ekologiczne, regionalne.
3. Zorganizowano w szerszym zakresie pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów.
4. Zorganizowano zajęcia zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów (indywidualizacja procesu nauczania i wychowania, zajęcia na basenie dla klasy sportowej).
5. Zwiększono bezpieczeństwo uczniów w szkole (wprowadzono konsekwentnie jednolity system oddziaływań - punkty dodatnie i ujemne).

Dyrektor w wywiadzie podał, że uczniowie są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły podczas zajęć szkolnych w klasach IV - VI, na lekcjach wychowawczych, a rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły na spotkaniach z wychowawcą we wrześniu każdego roku oraz mogą ją przeczytać na stronie internetowej szkoły. Zdaniem rodziców (wywiad) wartości uznawane przez szkołę za najważniejsze to: - wartości chrześcijańskie, szacunek dla innych, pomoc słabszym, empatia, patriotyzm i szacunek dla tradycji. Uczniowie mają możliwość włączania się w różnorodne działania, dzięki którym nabywają umiejętności przydatnych w dorosłym życiu. Koncepcja pracy szkoły oraz wszystkie działania podejmowane przez szkołę są akceptowane przez rodziców.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Uzyskane informacje pozwalają stwierdzić, że oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej i odpowiada potrzebom uczniów. Jest modyfikowana i wzbogacana w celu wszechstronnego rozwoju młodzieży. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że w szkole realizuje się nowatorskie rozwiązania programowe.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Dyrektor w ankiecie i nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że wszystkie elementy podstawy programowej są wykorzystywane w programach nauczania tzn. cele edukacyjne, zadania szkoły i treści nauczania z poszczególnych przedmiotów. Obserwacja zajęć pokazała, że nauczyciele na swoich lekcjach realizują elementy podstawy programowej.

W szkole ankietowani uczniowie klasy V najbardziej chcieliby nauczyć się języka polskiego- ortografii, historii, matematyki, informatyki, przyrody, muzyki (gry na instrumentach, śpiewu, tańca), języka angielskiego, wychowania fizycznego - gry w piłkę nożną, piłkę ręczną, siatkówkę, koszykówkę, biegania, życia w grupie, zaradności, samodzielności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Zdaniem większości uczniów, szkoła umożliwi nauczanie się tych najważniejszych dla nich rzeczy.

Nauczyciele wymienili działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów. Za najważniejsze uznali:

- organizację dodatkowych zajęć pozalekcyjnych zgodne z zainteresowaniami uczniów,
- realizację projektów unijnych,
- indywidualizację nauczania,
- prowadzenie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i korekcyjno – kompensacyjnych,
- prowadzenie zajęć specjalistycznych (logopedycznych, socjoterapeutycznych).

Zdaniem ankietowanych rodziców ich dzieci mają następujące potrzeby edukacyjne:

- zajęcia specjalistyczne dotyczące pracy z uczniem dyslektycznym,
- zajęcia dodatkowe - popołudniowe np. plastyczne, muzyczne, basen,
- kółka zainteresowań (m.in. historii, geografii, muzyczne -gra na gitarze).

Pojedynczy głos rodziców dotyczył tego, że potrzebne są szafki na podręczniki, bo „tornister waży codziennie 8 kg”. Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka.

W ankiecie dyrektor i nauczyciele w wywiadzie wymienili kompetencje potrzebne na rynku pracy, które szkoła uwzględnia w swojej ofercie edukacyjnej. Są nimi:

1. Umiejętność obsługi komputera, znajomość informatyki, umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi.
2. Umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych zarówno w mowie jak i w piśmie.
3. Umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy.
4. Umiejętność współdziałania w zespole.
5. Umiejętności organizacyjne, otwartość, wiara w swoje możliwości.

Również partnerzy szkoły uważają, że szkoła rozwija umiejętności przydatne w przyszłości uczniom na rynku pracy. Umiejętności przydatne rozwijane przez szkołę, to: umiejętność radzenia sobie z niepowodzeniami, stresem, umiejętność współpracy, planowanie dnia, nauka języków obcych i informatyki, umiejętność samokontroli, chęć nauki, aktywność i działalność dla innych, słabszych, chęć dzielenia się, rozwiązywanie sytuacji trudnych, tolerancja, rozwijanie zainteresowań artystycznych i sportowych. Istotne jest to, że uczniowie poznają języki obce, co pozwala im się porozumiewać z zawodnikami innych krajów w czasie międzynarodowych zawodów sportowych. Nie mają lęku przed nowoczesnym sprzętem, potrafią go wykorzystać do pozyskiwania informacji z różnych źródeł wiedzy .

Zdaniem nauczycieli wyrażonym w wywiadzie realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Monitoruje się :

- systematyczność realizacji podstawy programowej w poszczególnych klasach (numery lekcji w dziennikach),
- dzienniki lekcyjne,
- sprawozdania z realizacji podstawy programowej składane przez nauczycieli na zakończenie roku szkolnego i całego etapu nauczania,
- zajęcia edukacyjne, zajęcia pozalekcyjne, uroczystości,
- zeszyty uczniowskie w czasie obserwacji zajęć,
- pracę zespołów przedmiotowych,
- postępy uczniów (diagnoza wstępna , końcowa - początek i koniec roku szkolnego - na poziomie klas I, II, III oraz comiesięcznych testów w klasach starszych).

Pani dyrektor w wywiadzie uzupełniła informacje podane przez nauczycieli. Jej zdaniem monitoruje się także:

- osiągnięcia uczniów,

- systematyczność oceniania,
- realizację treści nauczania w danym okresie czasu,
- realizację planowanego limitu godzin z danego przedmiotu.

Pani dyrektor podała wnioski z monitoringu podstawy programowej:

1. W razie dłuższej nieobecności nauczyciela wprowadzać zastępstwa innych nauczycieli uczących tego samego przedmiotu.

2. "Nadrabiać" zajęcia, które z jakichś względów nie odbyły się, w innych terminach.

Pani dyrektor szkoły podała (wywiad) jakie zmiany w ofercie szkoły zostały wprowadzone, by umożliwić uczniom pełniejszy rozwój:

- zorganizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno - wyrównawczych (dodatkowe 0,5 etatu z OP),
- zorganizowanie klas o profilu sportowym,
- zorganizowanie dodatkowych zajęć na basenie,
- zorganizowanie zajęć zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów i ich rodziców,
- zorganizowanie działań promujących zdrowie (działania nasze przyniosły efekt w postaci certyfikatu śląskiej sieci szkół promujących zdrowie) oraz kompetencje ekologiczne, a także zamiłowania do regionalizmu (opieka nad mogiłą powstańców śląskich na miejscowym cmentarzu).

Zdaniem nauczycieli (ankieta) oferta szkoły została poszerzona jeszcze o:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze -prowadzone z art. 42 KN,
- program rządowy "Owoce w szkole", "Mleko w szkole",
- projekty unijne "Stawiam na naukę" "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy",
- program "Radosna Szkoła",
- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- zajęcia propagujące i rozwijające czytelnictwo,
- realizację wielu programów autorskich,
- wyjazdy na basen.

Znaczna większość ankietowanych uczniów klas V uważa, że szkoła pomaga im rozwijać ich zainteresowania. Ponad połowa ankietowanych rodziców uważa, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dziecka. Zdaniem partnerów społecznych szkoły, zmiany w ofercie dotyczyły prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i wychowawczych (logopeda, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne), oferty korzystania ze świetlicy szkolnej dla dzieci 6 letnich.

Dyrektor szkoły (ankieta) oraz nauczyciele w wywiadzie podali zbieżne przykłady rozwiązań programowych lub działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole, które uważają za nowatorskie:

- 1.Opracowanie i realizacja innowacji pedagogicznych.
- 2.Opracowanie i realizacja programów autorskich dotyczących edukacji regionalnej (2), edukacji leśnej (1), program prozdrowotny (1), edukacji europejskiej (1), ekologicznej (1), program autorski usprawniający percepcję wzrokową "Dobrze widzę i pamiętam", programy autorskie kółek zainteresowań (teatralne, plastyczne, haftu).
- 3.Opracowanie i realizacja działań edukacyjnych w ramach promocji zdrowia.
- 4.Opracowanie i realizacja programu pracy ruchowej w oddziale przedszkolnym.
5. Korzystanie z platformy edukacyjnej WSiPnet w kl. I i IV - monitorowanie osiągnięć i efektów pracy uczniów przez nauczycieli.
6. Korzystanie z multibooków.

Przedstawione argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany, są planowane i monitorowane. Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów. W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Organizacja procesów edukacyjnych i stosowane metody nauczania sprzyjają uczeniu się, a ocenianie uczniów daje im informację o postępach w nauce i motywuje ich do dalszej pracy. W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów, a wnioski są wdrażane. Nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania i motywowania.

W wywiadzie nauczyciele powiedzieli, że szkoła posiada warunki do realizacji podstawy programowej, ale w szkole istnieją ograniczenia w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, a dotyczą one:

- zbyt licznych niektórych klas w stosunku do wielkości sal,
- braku komputera dla nauczyciela w każdej sali lekcyjnej,
- braku wydzielonej części rekreacyjnej w każdej sali edukacji wczesnoszkolnej.

Ankietowani nauczyciele stosują wszystkie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Dyrektor szkoły w ankiecie podał zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, które są uwzględnione w szkolnym zestawie programów nauczania. Nauczyciele zapoznali się z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej (indywidualnie, w zespołach przedmiotowych, na radzie pedagogicznej).

Wszyscy ankietowani nauczyciele podali, że w szkole planuje się procesy edukacyjne uwzględniające: potrzeby uczniów, liczebność klas, możliwości uczniów organizację roku szkolnego, czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści, a także wyposażenie pracowni, współpracę z rodzicami, środowiskiem i instytucjami, zalecenia Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Pani Dyrektor szkoły w wywiadzie podała, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane i doskonałe, omawiane i wykorzystywane do modyfikacji kolejnych planów. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. Wykorzystywane są metody aktywizujące uczniów. Na wybór stosowanej metody pracy z uczniami wpływają przede wszystkim możliwości uczniów, cele zajęć, liczebność klasy, dostęp do pomocy dydaktycznych. Uczniowie pracują w zespołach, wykorzystuje się też technologię komputerową. Prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. W tym celu prowadzona jest indywidualna praca z uczniem zdolnym i z uczniem z trudnościami w nauce. W szkole istnieją liczne koła zainteresowań oraz zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze. Na te drugie dzieci kierowane są przez swych nauczycieli. Koła zainteresowań uczniowie wybierają sami, dostosowując je do swoich zainteresowań i do rozkładu zajęć. Nauczyciele wspierają się i współdziałają przy organizacji i analizie procesów edukacyjnych, między innymi przy wymianie doświadczeń zawodowych, wskazówek do pracy z uczniem, analizie ofert edukacyjnych, wyborze szkolnego zestawu programów i podręczników. Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole. W szkole procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.

Zdecydowana większość ankietowanych uczniów klas V (60/64) i ponad połowa ankietowanych uczniów klas VI czuje się zmęczonymi z powodu liczby zajęć w szkole (50/88).

Zdaniem większości ankietowanych rodziców (32/35) plan lekcji sprzyja uczeniu się.

Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, a ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Mimo, iż szkoła pracuje na dwie zmiany, dzieci nie kończą lekcji zbyt późno. W klasach I – III nauczyciele właściwie układają plan zajęć edukacji wczesnoszkolnej, zwracają uwagę na zajęcia ruchowe i relaksujące. W ciągu dnia są dwie dłuższe przerwy śródlekcyjne. Wszyscy ankietowani nauczyciele podali, że szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych pomocy dydaktycznych, a pomieszczenia, w których prowadzą zajęcia, sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów. Obserwacja zajęć pokazała, że cała lekcja jest oparta na modelu uczenia się od siebie, a nauczyciel umożliwia uczniom poprawę popełnionych błędów w każdej sytuacji, gdy uczeń popełnił błąd. Nauczyciele prowadzą lekcję w taki sposób, by uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii. Nauczyciel reaguje na brak zaangażowania w każdej sytuacji. Również obserwacja placówki pokazała, że wielkość sal lekcyjnych w większości jest odpowiednia do liczebności klas.

Ankietowany dyrektor podał przykłady działań nauczycieli, które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole:

1. Planowanie pracy nauczycieli ukierunkowanej na wyniki osiągnięć uczniów (ustalenie zestawu programów

i podręczników).

2. Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów – comiesięczne sprawdziany w klasach VI.
3. Przeprowadzanie okresowych testów kompetencji OPERON w klasach: III-VI.
4. Skuteczne motywowanie uczniów na zajęciach (ocenie bieżące, systemy nagradzania).
5. Stosowanie odpowiednich metod i form pracy na zajęciach.
6. Stosowanie zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
7. Dostosowywanie programów nauczania do potrzeb i możliwości uczniów.
8. Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów (zespoły zainteresowań pozalekcyjne).
9. Organizowanie pomocy w nauce (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, specjalistyczne; konsultacje dla uczniów i rodziców).
10. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych szkolnych i międzyszkolnych.
11. Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli rozwijającego wiedzę merytoryczną i metodyczną.
12. Realizację programów unijnych i autorskich (ok.20).
13. Organizowanie na terenie szkoły pięciu konkursów międzyszkolnych.
14. Organizowanie imprez szkolnych i wycieczek.

W celu zwiększenia aktywności uczniów nauczyciele stosują różne metody nauczania. W ankiecie i wywiadzie najczęściej wymieniali metody: aktywizujące, pracę w grupach, prezentacje w tym multimedialne, zabawy i gry dydaktyczne i ruchowe, metody oparte na działaniach praktycznych uczniów (projekt). Na wybór takich metod pracy z uczniami największy wpływ zdaniem ankietowanych nauczycieli mają: cele zajęć, treści zajęć, możliwości uczniów, potrzeby uczniów, liczba uczniów, dostęp do pomocy, miejsce realizacji zajęć, inicjatywy uczniów. Większość nauczycieli podało, że metodą projektu, uczniowie na ich zajęciach pracują, kilka razy w roku. Za najczęściej używane urządzenia i pomoce często wykorzystywane na lekcjach, ankietowani uczniowie klas V uznali: komputer, interaktywną tablicę, projektor i Internet. Co piąty uczeń uważa, że żadne z wymienionych w ankiecie urządzeń nie jest używane na lekcji. Większość uczniów tych klas podało, że na niektórych zajęciach pracują w grupach, rozwiązują zadania sformułowane przez nauczycieli lub uczniów. Większość uczniów klas VI, w dniu ankietowania ucząc się, czuło się zaciekawionymi. Ponad połowa uczniów tych klas wyraziła pozytywną opinię o tym, że ktoś w dniu ankietowania pomógł im zastanowić, czego się nauczyli.

Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań przez całą lekcję, w celu aktywizacji uczniów używa zróżnicowanych metod, przez większą część lekcji stosuje formy pracy zespołowej, wykorzystuje pomoce dydaktyczne (tablica multimedialna, magnetofon z nagraniem podkładem muzycznym do zabawy ruchowej i piosenek), tworzy sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy, odwołuje się do doświadczeń uczniów oraz dobiera zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów. Szkoła ma możliwości do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Dwie pracownie informatyczne wyposażone są w 25 stanowisk dla uczniów z możliwością korzystania z Internetu. Nauczyciele korzystają w trakcie prowadzenia lekcji z pomocy multimedialnych, magnetofonów, rzutników.

Wszyscy ankietowani nauczyciele przekazują uczniom informację zwrotną, uzasadniającą ocenę. Informacja ta zawiera:

- rodzaj umiejętności które uczeń opanował,
- braki i błędy - możliwość poprawy,
- powtórne wytłumaczenie,
- wskazówki do pracy nad treściami sprawiającymi problemy,
- podkreślenie mocnych stron ucznia,
- pochwała.

Zdaniem wszystkich ankietowanych uczniów klas V nauczyciele uzasadniają wystawioną ocenę, a wystawiając ją, odnoszą się do tego, co uczniowie umieli lub wiedzieli wcześniej oraz do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności.

W szkole są dokumenty potwierdzające monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów. Są nimi: dzienniki lekcyjne, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, dzienniki zajęć prowadzonych z art.42 KN, testy, różne sprawdziany wiedzy, monitorowanie podstawy programowej poprzez numerację kolejnych lekcji w dzienniku, arkusz pracy nauczycieli, oświadczenia nauczycieli o zrealizowaniu podstawy programowej, klasyfikacja śródroczna i roczna, informacje dla rodziców na zebraniach (oceny cząstkowe), analiza osiągnięć uczniów w konkursach i zawodach sportowych, zestaw programów i podręczników. Wnioski z monitoringu są wdrażane, co ma wpływ na poprawę jakości kształcenia. Zapisy w szkolnym systemie oceniania wskazują, że ocenianie daje uczniom informację o postępach w nauce. Każdy nauczyciel przedstawia wymagania edukacyjne dla poszczególnych przedmiotów. Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele podają przyczyny, dla których odpowiedź jest prawidłowa lub nieprawidłowa i w każdej sytuacji udzielają opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów.

Obserwacja placówki pokazała, że w szkole widoczne są informacje o sukcesach uczniów. W korytarzach umieszczono dyplomy oraz gabloty z pucharami i nagrodami zdobytymi przez uczniów w zawodach sportowych, artystycznych, akcjach charytatywnych. Na stronie internetowej szkoły umieszczane są wszystkie bieżące informacje, a w kronice wszystkie informacje z prasy lokalnej.

Większość ankietowanych nauczycieli uważa, że uczniowie dzięki informacji zwrotnej, są zmotywowani do pracy. Większość ankietowanych uczniów klas V uważa, że nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich sukcesy w nauce, a co na trudności w nauce. Uczniowie klas V, w czasie oceniania są zadowoleni, bo wiedzą co mają poprawić, postanawiają, że się poprawią, mają ochotę się uczyć. Niektórzy czują się zniechęceni, bo nie wiedzą, co dalej robić i nie chce im się uczyć dalej. Kilku uczniom jest im to obojętne.

W wywiadzie uczniowie powiedzieli, że wiedzą, iż oceny są sprawiedliwe i gdy je otrzymują, najczęściej czują niepokój, czy na pewno „dobrze im poszło” i czy otrzymają taką ocenę, jaką by chcieli dostać.

Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców, ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się.

Wszyscy ankietowani nauczyciele monitorują postępy uczniów najczęściej poprzez prowadzenie analizy systematycznie i w sposób zorganizowany. Dyrektor szkoły oraz nauczyciele prowadzą monitoring osiągnięć uczniów poprzez obserwację, analizę sprawdzianów, diagnozę na wstępie, analizę osiągnięć w różnorodnych konkursach - na różnych szczeblach, a także poprzez zestawianie osiągnięć uczniów 2 razy w roku. Monitorując osiągnięcia uczniów szkoła poszukuje odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy uczniowie przyswoili określony zasób wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk?
2. Czy zdobyli umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów?
3. Jakie są zainteresowania uczniów?
4. Jakie uzdolnienia prezentują uczniowie?
5. Czy zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole uwzględniają zainteresowania i różne zdolności uczniów?

Ankietowany dyrektor szkoły oraz wszyscy nauczyciele przyznali, że w tym i poprzednim roku szkolnym prowadzony był monitoring procesów edukacyjnych.

1. Po analizie wyników w nauce oraz na podstawie wniosków z pełnionego nadzoru pedagogicznego, planowane są badania osiągnięć edukacyjnych na następny rok szkolny.
2. Prowadzone są obserwacje realizowanych przez nauczycieli zajęć, a wyniki omawiane w czasie rozmowy z nauczycielem, oraz na konferencjach podsumowujących pracę szkoły (dwa razy w roku).
3. Monitorowane są postępy uczniów, dla których zorganizowana została pomoc psychologiczno-pedagogiczna (zespoły nauczycieli wraz z koordynatorem).
4. W trakcie spotkań zespołów nauczycieli uczących w danej klasie analizowana jest skuteczność metod i form pracy na zajęciach w danym zespole klasowym.
5. Dyrektor szkoły monitoruje plan lekcji pod kątem równomiernego rozłożenia zajęć w tygodniu nauki.
6. Dyrektor szkoły kontroluje rozkład zajęć pozalekcyjnych pod kątem dostępności dla uczniów.
7. Monitorowana jest systematyczność realizacji podstawy programowej w poszczególnych klasach (zestawienia tabelaryczne).
8. Dyrektor szkoły monitoruje sposoby organizowania uczniom pomocy w nauce (rozmowy, konsultacje, analiza planów pracy wychowawcy klasy).
9. Dyrektor szkoły monitoruje systematyczność oceniania postępów uczniów oraz prawidłowość ustalania ocen cząstkowych i klasyfikacyjnych.

Zdaniem nauczycieli monitorowaniu podlega: realizacja podstawy programowej, realizacja programu wychowawczego i profilaktycznego, frekwencja, wyniki nauczania, praca zespołów nauczycielskich, dokumentacja nauczycieli, wychowawców, pedagoga, sprawność ruchowa uczniów, osiągnięcia uczniów w konkursach.

Zdaniem ankietowanego dyrektora szkoły oraz nauczycieli wnioski z monitoringu są wykorzystywane w planowaniu procesów edukacyjnych np.:

1. Słabe wyniki ze sprawdzianu zewnętrznego spowodowały, że została podjęta decyzja o przeprowadzaniu comiesięcznych sprawdzianów w formie testów w klasach IV - VI.
2. Na podstawie informacji o potrzebach uczniów klas sportowych, podjęta została decyzja o zorganizowaniu zajęć na basenie.
3. W oparciu o dane z monitorowania liczby uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych – podejmowane są decyzje dotyczące dostosowania wymagań dla uczniów z dysfunkcjami i uczniów zdolnych.
4. Na podstawie analizy wyników w nauce, dla uczniów wyróżniających się w nauce – podejmowane są decyzje przyznające stypendium.
5. W oparciu o informacje związane ze specjalnymi potrzebami uczniów – podejmowane są decyzje o dostosowaniu warunków nauki.

Dyrektor w wywiadzie powiedział, że podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów i podał kilka przykładów:

1. Uczniowie wybierają opiekuna Samorządu Uczniowskiego, prowadzą swoje kampanie wyborcze.
2. Uczniowie sugerują i wypowiadają się na temat rodzaju zajęć pozalekcyjnych i organizacji wycieczek.
3. Uczniowie podejmują różne inicjatywy dotyczące akcji charytatywnych, dyskotek, konkursów szkolnych.

Wszyscy nauczyciele, na większości zajęć biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć, a także pomysły uczniów, które dotyczą: zajęć pozalekcyjnych, tematyki lekcji, metod pracy na lekcji, terminów testów, sprawdzianów itp., sposobu oceniania, wyjazdów na wycieczki, wyjść do kina/teatru/muzeum. Ponad połowa ankietowanych uczniów klas V uważa, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach. Zdaniem uczniów wyrażonym w wywiadzie, nauczyciele wspólnie z uczniami organizują liczne akcje charytatywne, pracują w wolontariacie, prowadzą pomoc koleżeńską. Wszystkie takie działania uczniowie oceniają pozytywnie. Co roku prowadzony jest konkurs „Mam talent”, na którym można pochwalić się jakimś talentem.

Większość ankietowanych rodziców jest zdania, że nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki i sposobu prowadzenia zajęć.

Nauczyciele podali, że wspierają swoich uczniów w uczeniu się poprzez: wprowadzanie urozmaiconych i ciekawych form i metod pracy, zachęcanie do nauki poprzez odpowiednią tematykę lekcji, zachęcanie do udziału w konkursach, dostosowanie zadań i ćwiczeń do możliwości uczniów, budowanie przyjaznych relacji z uczniami, indywidualizację procesu nauczania, powiązanie teorii z praktyką, stosowanie w ocenianiu plusów i minusów, stosowanie nagród, pochwał, szukanie mocnych stron, wskazywanie braków. Uczniowie oraz ich rodzice uważają, że nauczyciele proponują pomoc w pokonywaniu trudności, pokazują, w jaki sposób się uczyć, motywują słownie i ocenami, proponują udział w zajęciach dodatkowych.

Dyrektor szkoły w ankiecie, a nauczyciele w wywiadzie podali zbieżne wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów, które zostały wdrożone:

1. Zwiększono częstotliwość monitorowania umiejętności, które stanowią problem dla uczniów poprzez comiesięczne testy sprawdzające i egzaminy próbne.
2. W planie obserwacji zajęć monitorowane są sposoby organizowania przez nauczycieli indywidualizacji pracy z uczniem.
3. Zorganizowano dodatkowe zajęcia korekcyjno - kompensacyjne i dydaktyczno - wyrównawcze.
4. Kierowanie uczniów na badania specjalistyczne do poradni psychologiczno - pedagogicznej czy logopedy.

Większość ankietowanych uczniów klas V uważa, że nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć. Mniej niż połowa ankietowanych uczniów klas VI podała, że w dniu przeprowadzania ankiety dostali od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć. Pozostali uczniowie twierdzą, że takiej wskazówki nie dostali. W wywiadzie uczniowie powiedzieli, że "zawsze nauczyciele mówią, skąd czerpać informacje, jak rozwiązywać zadania, jak najlepiej kojarzyć jakieś fakty, jak przygotowywać się do sprawdzianów i jak się nie stresować przy klasówkach i testach". Ich zdaniem pomaga to w nauce. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców twierdzi, iż informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli, pomaga ich dziecku w nauce i dzięki temu umie się ono uczyć.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu, analizie i realizacji procesów edukacyjnych. Nauczyciele wiedzą, że ich głos jest brany pod uwagę przy podejmowaniu decyzji związanych z wprowadzaniem zmian.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych, wszyscy konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami, co potwierdzili w ankiecie. Analiza dokumentów wskazała, że zawierają one zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych (protokoły zespołów przedmiotowych, szkolny zestaw programów nauczania i podręczników, programy unijne, konsultacje, działalność Samorządu Uczniowskiego, planowanie działań Szkolnego koła PTTK, LOP, Ligi Strażników Ciszy, wykaz konkursów szkolnych i międzyszkolnych organizowanych na terenie placówki, wykaz świąt i akademii szkolnych, program i tematyka szkoleń WDN - u).

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych, jako najistotniejsze przykłady analiz procesów edukacyjnych wspólnie prowadzonych podali analizowanie osiągnięć uczniów na poszczególnych poziomach w kl. 1-6, analizę wyników sprawdzianów bieżących oraz zewnętrznych, realizację planów pracy wychowawców, sposób realizacji zagadnień podstawy programowej. Nauczyciele wspólnie przygotowują testy sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów, sprawdzają adekwatność ustalonych ocen rocznych w stosunku do wyników z egzaminów zewnętrznych, współdziałają przy przygotowaniu uczniów do konkursów przedmiotowych i międzyklasowych. Nauczyciele podczas spotkań zespołów przedmiotowych oraz obrad Rady Pedagogicznej mają możliwość wyrażenia swojej opinii na różnorodne tematy. Przykładami najczęściej wymienianymi w tym zakresie jest dobór podręczników i programów nauczania, metod pracy, prezentowania wyników nauczania, innowacji pedagogicznych, korelacji działań edukacyjnych między zespołami klasowymi. W ankiecie wszyscy nauczyciele stwierdzili, że podejmują analizę procesów edukacyjnych wspólnie z innymi nauczycielami, 18/33 robi to samodzielnie, 12/33 prowadzi takie analizy przy okazji nieformalnych spotkań. Zdaniem wyrażonym przez dyrektora w ankiecie, analiza procesów edukacyjnych prowadzona jest w szkole poprzez testy, diagnozy na wejściu i badaniu dojrzałości szkolnej w klasie "0".

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych, jako przykłady podali: comiesięczne spotkania zespołów przedmiotowych, dzielenie się doświadczeniem, wymianę doświadczeń, lekcje otwarte, rozmowy, wymianę pomocy dydaktycznych, materiałów metodycznych, udział w WDN, bieżące kontakty wychowawca-nauczyciele-trenerzy- pedagog. Nauczyciele podają wiele przykładów, które świadczą o wzajemnym wspieraniu siebie i do najważniejszych zaliczyli np. organizowanie lekcji otwartych, możliwość wspólnego wyboru programu nauczania do danego etapu edukacyjnego, współorganizowanie imprez szkolnych, środowiskowych, wycieczek oraz wyjazdów szkoleniowych, pomoc nauczycielom z małym stażem oraz odbywającym staż awansu zawodowego, przeprowadzenie rad szkoleniowych (prezentacja metod pracy na lekcji), możliwość wymiany materiałami metodycznymi, wzajemną wymianę doświadczeń zdobytych podczas szkoleń, kursów. W sytuacji wystąpienia problemu, pomagają sobie nawzajem w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Dokonują tego na spotkaniach nieformalnych, zespołach przedmiotowych/ zadaniowych na posiedzeniach rady pedagogicznej i podczas różnego rodzaju rozmów. Ponadto wzbogacają własny warsztat pracy dydaktycznej i wychowawczej udostępniając sobie wzajemnie materiały dydaktyczne. W ankiecie wszyscy nauczyciele również przytoczyli przykłady wsparcia uzyskiwanego od innych nauczycieli. Jako najistotniejsze wskazali wymianę doświadczeń i pomysłów, konsultacje indywidualne, wymianę materiałów dydaktycznych, konsultacje indywidualnych sytuacji socjalno - bytowych uczniów, wspomaganie procesu wychowawczego, wzajemne konsultacje. Wszyscy potwierdzili, że wsparcie uzyskiwane od innych jest wystarczające. Przykładami potwierdzającymi wspieranie się nauczycieli w pracy, wskazanymi przez dyrektora w wywiadzie były: spójne działania w pracy z uczniem nadpobudliwym i niedostosowanym społecznie, wspólne przygotowywanie testów, sprawdzianów, zespołowe opracowywanie analiz, wymagań w ramach przedmiotowego systemu oceniania, tworzenie wspólnej bazy pomocy dydaktycznych, prowadzenie lekcji otwartych, przygotowywanie uczniów do konkursu interdyscyplinarnego i współpraca nauczycieli informatyki z pozostałymi nauczycielami przy realizacji lekcji multimedialnych, współpraca w zespołach przedmiotowych, analiza wyników sprawdzianów, organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych na terenie szkoły, imprez środowiskowych, wycieczek, wymiana doświadczeń.

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji, na co wskazał w wywiadzie dyrektor stwierdzając, że w ich wyniku podjęto następujące decyzje: realizację programów autorskich, od 2 lat klasy pierwsze mają swoje sale lekcyjne na parterze, oddział przedszkolny został przeniesiony z II piętra na parter, podobnie świetlica szkolna. Dostosowano sanitariaty do wieku dzieci, rodzice mają łatwiejszy odbiór dzieci. W starej kotłowni powstała salka do ćwiczeń z zapleczem sanitarnym. We wszystkie działania włączają się dyrektor szkoły, pedagog, urząd miasta,

nauczyciele. Stworzenie nowej salki służy lepszej organizacji pracy szkoły, dodatkowa sala służy lekcjom wychowania fizycznego do organizowania spotkań, prowadzenia prelekcji, jako sala ćwiczeń dla zespołu tańca. Wspólnie podjęto decyzje w sprawie wyposażenia szkoły w sprzęt audiowizualny i zakupu tablic interaktywnych, komputerów do pracowni komputerowych, pomocy dydaktycznych i wyposażenia placu zabaw w ramach "Radosnej Szkoły", zwiększono także liczbę zajęć dydaktyczno- wyrównawczych. Podejmowane decyzje dotyczyły również prowadzenia nowoczesnych, aktywizujących metody pracy z uczniem. 29/33 ankietowanych nauczycieli uznało, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

Przytoczone powyżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Realizacja działań wychowawczych poprzez wprowadzenie wielu projektów i programów regionalnych i zdrowotnych oraz inicjowanie akcji charytatywnych na rzecz hospicjum, schroniska dla zwierząt „Fauna”, czy "Góra Grosza", kształtuje prospołeczne postawy uczniów.

Nauczyciele dbają, aby podejmowane działania wychowawcze podejmowane w szkole były spójne. W wywiadzie powiedzieli, że respektują przestrzeganie zapisów zawartych w Karcie Praw i Obowiązków, realizują plany wychowawcze, wspólnie opracowują WSO i konsekwentnie realizują zawarte w nim zapisy, przestrzegają procedur postępowania w sytuacjach problemowych, omawiają problemy wychowawcze na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, ustalają jednolitą strategię postępowania w stosunku do uczniów i rodziców, współpracują ze specjalistami, realizują projekty edukacyjne, konsekwentnie podejmują działania zespołowe. Nauczyciele wspólnie prowadzą ewaluację programów wychowawczego, profilaktyki, koordynują działania na linii nauczyciel - rodzic, nauczyciel- pedagog, monitorują frekwencję uczniów. Dyrektor w wywiadzie podał przykłady spójnych działań podejmowanych przez nauczycieli. Jako istotne działania wymienił pracę Ligi Strażników Ciszy, zespołu Kompromis, działania prowadzone w ramach "Szkoły bez przemocy", wspólne działania dyrektora i nauczycieli, pracę zespołu opiekuńczo - wychowawczego, konsekwencję w działaniach dotyczących frekwencji na zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych, dbałość o pozytywne zachowanie się uczniów w szkole, ocenianie zachowania uczniów. Ankietowani rodzice (33/35) stwierdzili, że sposób wychowywania dzieci przez szkołę odpowiada ich potrzebom, mają również przekonanie, że nauczyciele traktują ich dzieci w równy sposób. Z 64 ankietowanych uczniów klas V, 60 stwierdziło, że są traktowani sprawiedliwie przez swoich nauczycieli, 54 czuje, że są traktowani w równy sposób z innymi uczniami. Pracownicy niepedagogiczni również uznali w wywiadzie, że podejmowane działania wychowawcze są spójne, gdyż wszyscy pracownicy rozmawiają o pożądanym zachowaniu uczniów. Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady podejmowanych diagnoz wychowawczych potrzeb uczniów. Rozmawiają z uczniami, rodzicami, innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym obserwują uczniów, poznają ich środowisko rodzinne dzieci, prowadzą wywiady środowiskowe, ankiety, testy, analizują wypowiedzi uczniów, prowadzą plebiscyt życzliwości, prowadzą obserwację uczniów w bibliotece, obserwują funkcjonowanie klasy, identyfikują problemy, określają trudności i mocne strony uczniów, analizują dokumentację uczniów, współpracują z pedagogiem szkolnym, przedstawiają i konsultują programy wychowawcze z rodzicami i uczniami. W wyniku przeprowadzonej diagnozy rozpoznawane są braki w zaspokojeniu podstawowych potrzeb uczniów. W celu zaspokojenia potrzeb dzieci, nauczyciele szukają sponsorów, współpracują z Opieką Społeczną, prowadzą akcje charytatywne, kierują dzieci do Poradni na badania, współpracują z kuratorem, sądem, organizują pomoc materialną, wychowawczą, angażują uczniów w akcje, konkursy, przygotowywanie przedstawień, obchody ważnych świąt. Prowadzą indywidualne rozmowy z uczniami, zajęcia integracyjne, stosują pozytywne wzmocnienie poprzez określony system nagród. Zacieśniają współpracę z rodzicami poprzez ich pedagogizację, organizację spotkań ze specjalistami, prowadzenie tematycznych godzin wychowawczych, zachęcanie do udziału w konkursach, prezentację prac dzieci na wystawach, prowadzenie Apeli Strażników Ciszy, organizację pomocy rzeczowej i materialnej, organizację wycieczek, dawanie własnego przykładu, stosowanie różnorodnych form i metod pracy w celu zmotywowania uczniów do aktywnego udziału w zajęciach.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanym społecznie postaw; w ankiecie "Moja Szkoła" uczniowie klas V powiedzieli, że brali udział w rozmowach na temat odpowiedniego zachowania.

Zdaniem wyrażonym w ankiecie nauczyciele stwierdzili, że uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy. Uczniowie brali udział w akcji Bezpieczna Łapa (4-6), zbierali fundusze w akcji "Grosiki dla Afryki", prowadzili zbiórkę surowców wtórnych, współpracowali ze schroniskiem dla zwierząt w Sośnicy, dbali o miejsca pamięci narodowej pełniąc opiekę nad mogiłami powstańców śląskich. Od lat włączają się w akcję WOŚP, biorą udział w licznych konkursach i zawodach sportowych, przygotowują apele, uroczystości patriotyczne i rocznicowe, biorą udział w programach promujących zdrowie, spotkaniach ze Strażą Miejską, Policją, psychologiem. Uczniowie chętnie angażują się w akcje charytatywne, akcje ekologiczne, wyjazdy do instytucji kulturalnych, wycieczki szkolne, dbają o estetykę gazetek ściennych. Obserwacja zajęć pokazała, że nauczyciele kształtują pozytywne zachowania uczniów.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. W wywiadzie powiedzieli, że wiedzą, jakich postaw i zachowań się od nich oczekuje w szkole. Wszystkie te działania, zdaniem uczniów, będą im potrzebne w dorosłym życiu. Uczniowie stwierdzili, że wszystkie pomysły są wdrażane, a przy wykonywaniu tych prac nabywają umiejętności potrzebnych w życiu. Dyrektor w ankiecie potwierdził, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu działań wychowawczych. Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzili, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych: - współtworzą kontrakty klasowe, - biorą udział w Apelach Strażników Ciszy, wyborach wzorowych uczniów, - pełnią dyżury na korytarzach szkolnych, - proponują tematy lekcji wychowawczych na nurtujące ich problemy, - przeprowadzają ankiety, konkursy, zgłaszają swoje inicjatywy, - wybierają przedstawicieli i opiekunów Samorządu Uczniowskiego, - tworzą plany wycieczek, imprez klasowych i szkolnych, - dbają o wystrój swych klas i tworzenie gazetek. W wywiadzie nauczyciele powiedzieli, że promują postawy określone w Statucie Szkoły i w WSO oraz w "modelu absolwenta". Szczególnie promowane są postawy zdyscyplinowanego i kulturalnego ucznia mającego uzyskać w miarę możliwości jak najlepsze wyniki w nauce, prezentującego postawy uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, wytrwałości, obowiązkowości i systematyczności, asertywności, szacunku do innych, ciekawości poznawczej, kultury osobistej, gotowości do uczestniczenia w kulturze, chętnego do niesienia pomocy potrzebującym. W wywiadzie rodzice powiedzieli, że nauczyciele mówią uczniom o pozytywnych stronach zaangażowania dzieci w podejmowane zadania, o działaniach dla siebie i na rzecz innych. Obserwacja zajęć potwierdziła, że nauczyciele uwzględniają inicjatywy uczniów.

Dyrektor szkoły w wywiadzie stwierdził, że wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane i wykorzystywane. Pozytywne zachowania uczniów promowane są na apelach Strażników Ciszy, włączono do pomocy uczniów podczas dyżurów nauczycielskich, zrezygnowano z noszenia identyfikatorów (co spowodowało zmianę w punktacji w ocenianiu zachowania), egzekwuje się stosowanie form grzecznościowych i prowadzi walkę z wulgaryzmami, wprowadzono Dzień Życzliwości (14.II), nagradza się uczniów za dobre zachowanie. Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że wielokrotnie działania wychowawcze nie w pełni przynoszą oczekiwane efekty, dlatego często rozmawiają z uczniami o negatywnych postawach, monitorują i eliminują złe zachowania, wprowadzają skuteczne działania wychowawcze w celu eliminacji niepożądanych zachowań wśród uczniów. Wnioski z przeprowadzonych badań prezentują na bieżąco i uwzględniają w planie pracy szkoły, programie wychowawczym i profilaktyki, dokonują ewaluacji WSO, zgłaszają uwagi i wnioski podczas spotkań zespołów nauczycielskich i posiedzeń Rady Pedagogicznej. W wyniku przeprowadzonej analizy postanowiono zwiększyć pomoc psychologiczną, angażować rodziców w rozwiązywanie problemów, uczyć dzieci różnych sposobów rozwiązywania konfliktów, prowadzić zajęcia wyrównawcze, logopedyczne, udzielać pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, organizować zajęcia z zakresu bezpieczeństwa.

Przedstawione informacje świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Ścisła współpraca nauczycieli i rodziców z pedagogiem szkolnym wzmocnia pozytywne zachowania uczniów i zwiększają ich szanse edukacyjne.

Przyjęte przez szkołę priorytety zgodne z koncepcją pracy szkoły, zdaniem całej społeczności szkoły są wartościami ponadczasowymi.

W ankiecie nauczyciele stwierdzili, że diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów; w odniesieniu do wszystkich uczniów diagnozę prowadzi 30/33. Nauczyciele w wyniku prowadzonej diagnozy uzyskują informacje przydatne im w pracy z uczniami, określają słabe i mocne strony uczniów (19/33), określają potrzeby edukacyjne (21/33), wskazują najlepsze metody wspierające proces edukacyjny (17/33). Partnerzy w wywiadzie powiedzieli, że znają problemy pojawiające się w środowisku rodzinnym uczniów. Ich zdaniem dzieci uczęszczające do szkoły pochodzą często z rodzin, w których występują problemy finansowe, bezrobocie, nadużywanie alkoholu, problem stanowi "eurosieroctwo". Szkoła występuje w drastycznych przypadkach o przyznane uczniom „Niebieskiej Karty”. Jeżeli uczniowie mają jakieś kłopoty rodzinne, są zawsze wspierani przez nauczycieli i pedagoga.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości, w ankiecie uczniowie (29/64) klas V powiedzieli, że myśląc o swoich wynikach uważają, że wszystko jest w porządku, 15/64 czuje radość, 18/64 czuje niezadowolenie, że nie mogło zrobić więcej. Ankietowany dyrektor stwierdził, że do szkoły uczęszczają uczniowie, na wyniki których wpływ mają czynniki społeczne. Uczniowie często pochodzą z rozbitych rodzin i wykazujących brak zainteresowania postęпами edukacyjnymi swych dzieci.

Zdaniem rodziców wyrażonym w wywiadzie, w szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, szkoła wspiera dzieci, nauczyciele poświęcają im swój czas, proponują zajęcia dodatkowe, wierzą w możliwości uczniów, proponują udział w zawodach sportowych, konkursach. Uczniowie sami podejmują decyzje o swym udziale w zajęciach dodatkowych. Mogą też zgłaszać swe propozycje na ustalanie zasad obowiązujących w szkole, na przykład na zdobywanie punktów za zachowanie i aktywność. Wspierani przez nauczycieli są uczniowie nieśmiali, dzieciom wykazującym talenty (nie koniecznie naukowe) proponuje się udział w Przeglądzie Talentów, działaniach szkolnego koła PTTK, zespole "Sośniczanie". Efektem tych działań jest udział dzieci w kołach zainteresowań, reprezentowanie szkoły w zawodach i konkursach, pomoc nauczycielom w prowadzeniu dyżurów na przerwach, przygotowywanie dekoracji w klasach i szkole, prowadzenie i udział w uroczystościach szkolnych. W ankiecie rodzice stwierdzili, że w szkole podejmuje się starania, aby dzieci miały poczucie sukcesu na miarę swoich możliwości (33/35), sukcesy w konkursach, zawodach, olimpiadach, przedstawieniach. Za odnoszone sukcesy uczniowie są chwaleni i nagradzani, co zachęca ich do udziału w reprezentowaniu szkoły. W ankiecie dyrektor powiedział, że szkoła stara się ograniczać wpływ złych uwarunkowań środowiskowych na uczniów poprzez pracę i opiekę pedagoga, wsparcie ze strony wychowawców. Do szkoły uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, dla których organizowane są zajęcia korekcyjno - kompensacyjne i logopedyczne. Wszystkie dzieci posiadające opinie bądź orzeczenie mają przyznane te zajęcia. Szkoła prowadzi działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów poprzez udział w projektach Unii Europejskiej "Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy" (2009 - 2010 - 2011), "Stawiam na naukę"(2012), zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę, pracę z uczniem zdolnym (dodatkowe prace, przygotowanie do konkursów), prowadzenie kół zainteresowań, zespołów dydaktyczno - wyrównawczych, kierowanie uczniów na badania do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. W projekcie "Stawiam na naukę" biorą udział uczniowie klas I-III , 50 % uczniów tych klas bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę. Partnerzy w wywiadzie potwierdzili, że szkoła podejmuje działania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu. Uczniowie biorą udział w zawodach sportowych, przeglądach artystycznych, podejmują współpracę z Towarzystwem Przyjaciół Zwierząt, szkoła jest zdobywcą Laurów przyznanych przez Prezydenta Gliwic. W szkole jest bardzo dużo podejmowanych działań w celu uaktywniania uczniów. Duży wpływ na ich sukcesy ma dobra motywacja stosowana przez nauczycieli i wsparcie ze strony rodziców.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

Większość uczniów klas VI stwierdziła, że nauczyciele wierzą w ich możliwości (74/88), 14 było odmiennego zdania. Ankietowani rodzice (25/35) potwierdzili opinię swych dzieci twierdząc, że mają poczucie, że ich dziecko jest traktowane indywidualnie, odmiennego zdania było 9 respondentów. W wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że indywidualizują proces edukacji poprzez udział w programie unijnym, dostosowanie wymagań do możliwości dzieci, rozwijanie zainteresowań uczniów, zapewnienie każdemu dziecku oferty zajęć dodatkowych uwzględniających zdiagnozowane potrzeby, stosowanie na lekcji zróżnicowanych zadań i ćwiczeń. Nauczyciele pracują indywidualnie z uczniami o specjalnych potrzebach, zarówno słabymi, jak i tymi o ponadprzeciętnych zdolnościach, zachęcają i angażują ich do udziału w konkursach, programach unijnych, zajęciach rozwijających

zainteresowania i uzdolnienia, zajęciach logopedycznych, zajęciach gimnastyki korekcyjnej, przygotowania przedstawień, dekoracji, gazetek. Zdaniem nauczycieli indywidualizację oddziaływań utrudnia zmienność, baza lokalowa, niechęć rodziców do współpracy, częsta absencja uczniów na zajęciach. W wywiadzie dyrektor powiedział, że nauczyciele prowadzą system motywowania uczniów do pełnego wykorzystania swych możliwości poprzez: motywujące komentarze prac klasowych, pochwały i wyróżnienia przy odnoszeniu najmniejszych sukcesów, zachęcanie do brania udziału w konkursach, występach artystycznych i zawodach sportowych, nagrody, dyplomy, pochwały na apelu, gabloty eksponujące puchary i medale, tablica ze zdjęciami uczniów z najwyższą średnią ocen w szkole, pochwały przed rodzicami, występy dla rodziców, i stypendia dla najlepszych uczniów. Obserwacja zajęć wykazała, że nauczyciele motywują uczniów do angażowania się w realizację poleceń nauczycieli.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Funkcjonowanie szkoły w środowisku przynosi korzyści zarówno szkole jak i środowisku w zakresie współdziałania dla dobra i rozwoju postaw prospołecznych uczniów.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska, poprzez współpracę z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. Jako najistotniejsze dyrektor w wywiadzie uznał kontakty z lokalnym Samorządem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie, Domem Kultury, innymi placówkami edukacyjnymi, bibliotekami, rodzicami, kościołami i związkami wyznaniowymi, przedsiębiorcami, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Policją, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Placówkami Ochrony Zdrowia, Fundacją "Bezpieczna Łapa", Strażą Miejską, klubami sportowymi. Analiza dokumentów poświadczyła prowadzenie przez szkołę imprez środowiskowych, dni otwartych szkoły, imprez szkolnych, wynajmowanie pomieszczeń szkolnych: sali gimnastycznej i salki do ćwiczeń - dla rodziców i innych mieszkańców dzielnicy (np.aerobic), prowadzenie akcji charytatywnych na rzecz Fundacji "Bezpieczna Łapa" W szkole w czasie wyborów tworzy się dwa lokale wyborcze dla mieszkańców dzielnicy. W wywiadzie partnerzy uznali za najistotniejsze działania polegające na organizacji miejskich konkursów, zawodów sportowych, organizacji wigilii i przygotowanie imprez w parafii, „Barbórki”, współpracę z azylem dla zwierząt, zorganizowanie akcji zbiórki nakrętek na wózek inwalidzki, zbiórki surowców wtórnych, udział w konkursie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, organizacji „Dni otwartych”, współpracę z przedszkolami.

W ankiecie i wywiadzie dyrektor szkoły wymienił różne podmioty działające w środowisku, z którymi współpracuje szkoła. Jako najistotniejszych partnerów wymienił: - Klub Sportowy Piłki Ręcznej, z którym współpraca polega na koordynowaniu szkolenia dziewcząt z klas IV - VI w piłce ręcznej, zatrudnianiu trenerów, prowadzeniu zajęć na hali sportowej, która jest własnością Klubu, organizacji zawodów i turniejów sportowych na szczeblu miasta i województwa, organizowaniu obozów sportowych w okresie wakacji.

- Fundację "Bezpieczna Łapa" - angażującą w działalność charytatywną uczniów, uwrażliwienie ich na potrzeby zwierząt przebywających w schroniskach, prowadzenie wspólnej tablicy ogłoszeń w szkole, nauka odpowiedzialności za zwierzęta.

- Straż Miejską - dbającą o bezpieczeństwo dzieci podczas drogi do szkoły, w czasie wakacji, ferii zimowych, prowadzącą pogadanki, prelekcje, przeprowadzającą wspólne konkursy plastyczne i konkursy wiedzy, współorganizującą Międzyszkolny Konkursie o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym

- Ośrodek Pomocy Społecznej - organizujący opiekę nad dziećmi z rodzin ubogich.

Z inicjatywy szkoły organizowane są Mikołajki dla ubogich dzieci, (wraz z radą dzielnicy). W organizację wszystkich działań włączali się nauczyciele, rodzice, uczniowie, dyrektor szkoły, pedagog. Uczniowie wraz z nauczycielami otoczyli opieką groby powstańców śląskich, przygotowywali w Parafii jasełka i misterium wielkanocne, a także festyny środowiskowe, które wspierali rodzice i sponsorzy. W wywiadzie nauczyciele za najistotniejszą uznali współpracę ze schroniskiem dla zwierząt i Fundacją "Bezpieczna Łapa", Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną prowadzącą badanie i diagnozowanie uczniów, Parafią Św. Jacka, Biblioteką Publiczną, kopalnią "Sośnica", (dla której organizowane są uroczyste przedstawienia Barbórkowe). Dla okolicznych przedszkoli i szkół prowadzi festyny, konkursy, przedstawienia, zawody. Szkoła zaprasza członków Związku Niewidomych na przedstawienia, dzięki tej współpracy uczniowie poznają życia niewidomych i słabo widzących. Samorząd lokalny i Urząd Miasta przyznaje stypendia dla uczniów, pomaga przy organizacji zielonych kolonii. Akcję "odblaskowe pierwszaki" organizuje w szkole Policja i Straż Miejska, prowadzące również pogadanki, spotkania związane z bezpieczeństwem. MOPS opłaca dożywianie dzieci, a rodzice zbierają składki pieniężne na Radę Rodziców, włączają się w pomoc i organizację imprez i wycieczek. Ośrodek Zdrowia prowadzi działania profilaktyczne, badania, bilanse, a także akcję informacyjną na temat higieny osobistej, zdrowego stylu życia. Zdaniem partnerów, wyrażonym w wywiadzie współpraca szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb. Szkoła jest otwarta na potrzeby środowiska, prowadzi zajęcia pozalekcyjne, kulturalne, patriotyczne, społeczne i jest zawsze otwarta dla rodziców (możliwość udziału w zajęciach sportowych dla rodziców, wycieczkach wyjazdowych). Analiza dokumentów poświadczyła podejmowaną współpracę ze środowiskiem.

Zdaniem wyrażonym przez partnerów w wywiadzie, szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska, jest organizatorem festynów i uroczystości środowiskowych, w których biorą udział mieszkańcy dzielnicy. Wspiera środowisko swym zaangażowaniem przy organizacji imprez parafialnych. Jest otwarta na potrzeby rodziców, którym udostępnia salę gimnastyczną na zajęcia popołudniowe i sportowe, wynajmuje pomieszczenia, organizuje

lokale wyborcze. Rodzice w wywiadzie potwierdzili, że szkoła zna potrzeby środowiska. Rodzice zawsze włączają się we wszystkie działania podejmowane przez szkołę, pieką ciasta, biorą udział w rajdach rowerowych, wycieczkach. Nauczyciele w wywiadzie wyrazili swe zdanie, twierdząc że szkoła zna i zaspokaja potrzeby środowiska, prowadząc zajęcia z regionalizmu, podejmując edukację ekologiczną, dbając o groby powstańców. Szkoła udostępnia miejsca na spotkania (lokal wyborczy, wspólnota mieszkaniowa), kursy prawa jazdy, zajęcia fitness, taneczne, kursy języka angielskiego, promuje zdrowy styl życia, umożliwia dzieciom korzystania z zajęć dodatkowych; wspiera rodziców w wychowaniu i kształceniu dzieci (wychowawcy, zespół Kompromis, pedagog, opieka w świetlicy, zajęcia opiekuńczo- wychowawcze, obiady), prowadzi zbiórki żywności, organizuje pomoc socjalną, promuje akcje rządowe - "Mleko w szkole" i "Owoce w szkole". W wywiadzie dyrektor stwierdził, że szkoła zaspokaja potrzeby lokalnego środowiska oferując dzieciom udział w zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych, prowadząc integrację instytucji lokalnych działających na rzecz szkoły.

Zdaniem wyrażonym przez partnerów w wywiadzie, szkoła prowadzi działania, które zaspokajają potrzeby środowiska. Rodzice w wywiadzie przyznali, że szkoła oferuje im zajęcia fitness po południu, zaś nauczyciele powiedzieli, że potrzeby są uwzględniane na podstawie zaproszeń do współdziałania przez różne instytucje, a także przez podjęcie działań wynikających z zapotrzebowania środowiska, rodziców. Przykładami takich działań jest zbiórka suchej karmy, makulatury, baterii, dbanie o groby powstańców. Analiza dokumentów poświadczyla podejmowane przez szkołę działania na rzecz środowiska poprzez wynajmowanie pomieszczeń w szkole dla podmiotów ze środowiska lokalnego, współpracę z parafią i działającym przy niej Stowarzyszeniem na rzecz dzieci niepełnosprawnych, opiekę nad mogiłami Powstańców, środowiskową Barbórkę, prowadzenie żywej lekcji biologii, rajd po Sośnicy (edukacja regionalna), prowadzenie dni otwartych szkoły, spotkania nauczycieli z rodzicami klasy "0" i kandydatami do klasy I, spotkania z ciekawymi ludźmi. W ramach poznawania różnych zawodów i środowiska, rodzice przedstawiają uczniom swoje zawody, pokazują miejsca pracy, czym przyczyniają się do "wstępnej preorientacji zawodowej". W wywiadzie dyrektor potwierdził podejmowane w szkole działania.

Szkoła często korzysta z zasobów środowiska, co w wywiadzie potwierdził dyrektor. Jako najważniejsze dla potrzeb uczniów wymienił korzystanie z: - obiektów sportowych klubów współpracujących ze szkołą, - zasobów Miejskiej Biblioteki Publicznej, - zasobów Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14 (korzystanie z obiektów sportowych). Zdaniem ankietowanych nauczycieli we współpracy ze środowiskiem organizowane są:

- wycieczki 25/33,
- imprezy środowiskowe 22/33,
- projekty edukacyjne 6/33,
- prowadzone są zakupy sprzętu dla szkoły 17/33,
- projekty edukacyjne 6/33,
- organizacja pomocy socjalnej dla potrzebujących uczniów 11/33. Dyrektor w swojej ankiecie podzielił zdanie nauczycieli. Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że wspierają szkołę poprzez wsparcie finansowe przy zakupie pomocy, ustalają opłaty na komitet, pomagają w malowaniu klas, dofinansowują nagrody, organizują wyjazdy. Partnerzy w wywiadzie stwierdzili, że szkoła może liczyć na wsparcie przez środowiska przy wszystkich podejmowanych działaniach.

Współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa na rozwój uczniów, co potwierdzili oni w wywiadzie mówiąc, że szkoła organizuje dla nich wiele zajęć, na których mogą spotkać ciekawych ludzi, w czasie zawodów spotykają się ze sportowcami - absolwentami swojej szkoły. Uczniowie opiekują się grobami powstańców, poznają historie i losy dawnych pokoleń, odwiedzają okoliczne zakłady pracy i poznają różne zawody. Zdaniem wyrażonym przez nauczycieli w wywiadzie, dzięki tej współpracy, uczniowie kształtują postawy, uczą się odpowiedzialności, wrażliwości. Mają możliwość zdobycia doświadczenia, dobrze się przy tym bawią, uczą się dbania o środowisko, rozwijają zainteresowania i zdolności, uczą się wrażliwości na potrzeby innych, prezentowania umiejętności, wiedzy i osiągnięć, kształtują postawy społeczne, biorą udział w imprezach, uroczystościach, wycieczkach. Uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej zawsze otrzymują pomoc i wsparcie. Nauczyciele pozyskują od rodziców opinie na temat pracy szkoły, zachęcają ich do dzielenia się opiniami. Zdaniem dyrektora wyrażonym w wywiadzie, najważniejszymi korzyściami odnoszonymi przez uczniów, dzięki współpracy ze środowiskiem jest możliwość prezentacji własnych osiągnięć i talentów, odpowiednie przygotowywanie się do zawodów sportowych, większe zainteresowanie czytelnictwem, poznawanie zawodów.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Losy absolwentów są na bieżąco monitorowane. Zdaniem większości respondentów oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

W wywiadzie nauczyciele powiedzieli, że wykorzystują informacje o losach absolwentów (przykład piłkarza Łukasza Podolskiego), bo informacje o losach absolwentów są monitorowane przez szkołę. Absolwenci odwiedzają szkołę, pomagają w organizowaniu imprez środowiskowych, biorą udział w występach zespołu "Sośniczanie". W ankiecie 22/33 stwierdziło, że od czasu do czasu wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania, 7/33 robi to sporadycznie, a dwóch często.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że szkoła często podejmuje współpracę z absolwentami.

Zdaniem nauczycieli, wyrażonym w ankiecie, uczniowie nie będą potrzebowali korepetycji, aby zapewnić sobie możliwość dalszej edukacji (11/33 zdecydowanie nie, 19/33 raczej nie). Ankietowani rodzice (27/35) uważa, że ich dzieci bez korepetycji dadzą sobie radę, 7/35 wyraziło odmienne zdanie.

Większość ankietowanych rodziców (32/35) ma poczucie, że ich dzieci są dobrze przygotowane do funkcjonowania w dalszym życiu. Podobne zdanie wyrazili partnerzy współpracujący ze szkołą. W szkole podejmowanych jest wiele działań, by przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy. Jako najistotniejsze nauczyciele w wywiadzie grupowym uznali: udział w targach edukacyjnych, kształcenie ogólne dające wiadomości z różnych dziedzin wiedzy, uświadomienie uczniom potrzeby uczenia się, by mieć dobrą bazę przy wyborze odpowiedniej szkoły, a w przyszłości zawodu zgodnego z zainteresowaniami i możliwościami uczniów. Nauczyciele zapraszają do współpracy rodziców do prezentacji zawodów. Bardzo istotnym elementem działań jest współpraca uczniów i rodziców z wychowawcą, nauka języków obcych, informatyki, udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie. Zdanie to w wywiadzie podzielił dyrektor, uzupełniając je o zdobywanie przez uczniów umiejętności autoprezentacji i radzenie sobie ze stresem.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła dba o jakość edukacji, a nauczyciele zawsze motywują i wspierają swoich uczniów w osiągnięciu coraz lepszych rezultatów, zgodnie z ich możliwościami i potrzebami.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. Dyrektor w ankiecie powiedział, że w tym celu prowadzone są różnorodne działania; szkoła ma własną stronę internetową, wydaje gazetkę szkolną, umieszcza wszystkie informacje na tablicach informacyjnych, współpracuje z lokalnymi mediami, prezentuje osiągnięcia na cyklicznych spotkaniach z rodzicami. Analiza dokumentów poświadczyła słowa dyrektora. Szkoła przekazuje informacje w czasie dni otwartych, festynów, wydaje foldery, gazetki informacyjne, umieszcza informacje na drzwiach sąsiednich szkół i przedszkoli, a także poprzez plakaty, artykuły w prasie, w BIP-ie, audycjach w lokalnym radiu.

Dzięki podejmowanym przez szkołę działaniom informującym środowisko o osiągnięciach uczniów; rodzice w ankiecie powiedzieli, że wiedzą o ich sukcesach w konkursach (31/35), sukcesach sportowych (27/35), ważnych wydarzeniach (6/35), przyznaniu uczniom stypendiów naukowych (28/35), realizowanych w szkole projektach i akcjach społecznych. Rodzice bardzo dobrze oceniają uzyskiwane informacje o sukcesach szkoły i dzieci. Zdanie rodziców potwierdzili partnerzy współpracujący ze szkołą.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Rodzice w ankiecie powiedzieli, że są informowani o celach, które chce realizować szkoła (33/35), działaniach edukacyjnych (29/35), działaniach wychowawczych 31/35, celach edukacyjnych (32/35), celach wychowawczych (33/35). Zdanie to potwierdzili nauczyciele, mówiąc w ankiecie, że przekazują rodzicom jakie są cele działań edukacyjnych (32/33), cele wychowawcze (30/33), cele szkoły (27/35), działania sprawdzające się ze względu na ich jakość edukacyjną (22/33), wychowawczą (20/33).

Wszystkie wymienione działania znane są również przedstawicielom samorządu, co poświadczyli oni w wywiadzie grupowym.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Rodzice w ankiecie podali, że szkoła prowadziła dla nich szkolenia (30/35), akcje społeczne i działania informacyjne (28/35), konsultacje i debaty angażujące społeczność lokalną (24/35), konkursy (3/35) i spotkania z ciekawymi ludźmi (1/35). Dyrektor w wywiadzie poświadczyl podejmowanie działań wymienionych przez rodziców, uzupełniając informacje o przygotowywanie przez szkołę konkursów, projektów edukacyjnych oraz spotkań klasowych. Szkoła jest organizatorem wyjazdów dla dzieci z udziałem rodziców w plener połączonych z konkursami, wyjazdów dzieci klas I-III na sanki do Wisły, zieloną szkołę, półkolonię w szkole. Dla rodziców zorganizowano "Dni Bezpiecznego Internetu", prowadzono ich pedagogizację podczas zebrań oraz konsultacje z pedagogiem. Szkoła organizuje spotkania z górnikami i przedstawicielami innych zawodów, dzięki którym uczniowie poznają zawody swoich rodziców. Wraz z Radą Dzielniczy szkoła organizuje festyny i Mikołaja dla dzieci z ubogich rodzin. W celu kształcenia pozytywnych postaw dzieci prowadzone są akcje charytatywne, zbiórki żywności, zabawek dla Domu Dziecka, surowców wtórnych, akcja "Bezpieczna Łapa". Zdaniem wyrażonym przez partnerów w wywiadzie szkoła prowadziła dla dorosłych kursy, warsztaty i szkolenia, konsultacje, akcje charytatywne. O wszystkich podejmowanych działaniach szkoła informuje środowisko. Analiza dokumentów wskazała, że w celu promowania wartości uczenia się przez całe życie szkoła przygotowuje dla uczniów nagrody, dla najlepszych uczniów organizuje wycieczki, przyznaje stypendia naukowe, umożliwia udział w konkursie na najlepszą klasę, funduje nagrody książkowe na koniec roku szkolnego i nagrody za sukcesy odnoszone w konkursach. Sukcesy uczniów są prezentowane na apelach szkolnych.

Rodzice w ankiecie stwierdzili, że ich zdaniem szkoła dba o jakość uczenia się, również partnerzy podzielili tę opinię w wywiadzie. Zdaniem wyrażonym przez rodziców w wywiadzie, szkoła dba o jakość uczenia się, czego dowodem są sukcesy uczniów, organizowanie zajęć dodatkowych, na których dzieci poszerzają swą wiedzę i rozwijają talenty, a nauczyciele pomagają chętnym dzieciom w wykonywaniu różnych dodatkowych zadań.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem; zdaniem wszystkich rodziców wyrażonym w ankiecie i partnerów w wywiadzie, nauczycielom zależy na współpracy z rodzicami.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Rodzice są aktywnymi partnerami szkoły, uczestniczą we wszystkich ważnych wydarzeniach szkoły. Służą pomocą i wsparciem finansowym, ale także inicjują wiele działań istotnych dla życia szkoły.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. W ankiecie powiedzieli, że najczęściej odbywa się to w czasie zebrań (34/35), indywidualnych rozmów w czasie godzin wyznaczonych na spotkania (32/35), poza tymi godzinami (31/35), przy okazji uroczystości (10/35). Ankietowani nauczyciele (26/33) słuchają opinii rodziców w czasie zebrań, indywidualnych rozmów w czasie godzin wyznaczonych na spotkania (32/33), w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami (30/33), przy okazji uroczystości szkolnych (25/33), poprzez ankiety (16/33). Dwoch nauczycieli kontaktuje się z rodzicami również poprzez rozmowy telefoniczne i kontakty mailowe. Wywiad z dyrektorem poświadczyl wszystkie formy konsultacji z rodzicami wymienione w ankietach przez rodziców i nauczycieli. Obserwacja placówki poświadczyla, że na tablicach informacyjnych podane są terminy zebrań dla rodziców.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że pod ich wpływem organizowane są zajęcia dodatkowe, a ich efektem są sukcesy uczniów, ich udział w reprezentowaniu szkoły w konkursach pozaszkolnych, ale także pokonywanie różnych innych trudności, nie tylko naukowych. Rodzice proponują miejsca wyjazdów i wycieczek. W szkole zdarzają się przypadki patologii rodzin, szkoła musi wspierać dzieci w trudnych sytuacjach rodzinnych, na przykład "eurosieroty". O takich problemach rodzice informują szkołę. Dzieci przychodzą do szkoły, bo wiedzą, że znajdą w niej życzliwych nauczycieli. Szkoła występuje o przyznanie „Niebieskiej Karty”, w sytuacji uzyskania informacji o przemocy w rodzinie. Takie działania mają wpływ na chęć dzieci do podejmowania nauki. W ankiecie rodzice powiedzieli, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły (30/35). Nauczyciele również w ankiecie przyznali (31/33), że biorą

pod uwagę opinie rodziców przy planowaniu działań szkoły. Jako najistotniejsze w wywiadzie wymienili: przygotowanie festynu szkolnego, realizację programów autorskich, rezygnację z mundurków, poprawę bezpieczeństwa na terenie szkoły poprzez wzmocnienie dyżurów nauczycielskich, utworzenie klas sportowych, wprowadzenie dwuzmianowości w klasach na zasadach sprawiedliwości, umożliwienie uczniom poprawy ocen, powiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwój zainteresowań, dostępność do zajęć wyrównujących braki w nauce. Opinie rodziców były brane pod uwagę również przy prowadzonej modernizacji budynku szkoły, utworzeniu pracowni komputerowych i korzystaniu ze środków multimedialnych. Zdaniem dyrektora pod wpływem opinii rodziców utworzono klasy sportowe, zmieniono godziny otwarcia świetlicy (od 7 do 16), biblioteki i stołówki szkolnej, rezygnację z identyfikatorów.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. Rodzice w ankiecie podali przykłady takich działań:

- wychowawcy współpracują z rodzicami,
- szkoła oferuje pomoc pedagoga,
- szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy zewnętrznych instytucji,
- szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej,
- poradnictwo wychowawcze,
- nauczyciele współpracują z rodzicami,
- dyrektor współpracuje z rodzicami.

Ankietowani nauczyciele utrzymują kontakt z rodzicami (32/33), starają się poznać sytuację życiową uczniów (30/33), prowadzą indywidualne spotkania z rodzicami (27/33), służą radą i wsparciem w sytuacjach problemowych (31/ 33). Dwoch ankietowanych prowadzi pedagogizację rodziców i udostępnia zestawy ćwiczeń oraz pomoce dydaktyczne. W wywiadzie dyrektor stwierdził, że szkoła wspiera rodziców poprzez: umożliwienie korzystania z pomocy pedagoga, organizację warsztatów doskonalących umiejętności wychowawcze, kierowanie do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, prowadzenie prewencyjnej grupy wsparcia, świetlicy szkolnej i zajęć profilaktycznych oraz wychowawczych. Analiza dokumentów poświadczyła słowa dyrektora, a obserwacja placówki wykazała, że wszystkie istotne dla rodziców informacje umieszczone są na tablicach informacyjnych (dyżury nauczycieli i dyrektora, telefony kontaktowe).

Rodzice wywiadzie powiedzieli, że są informowani o rozwoju ich dzieci, wszystkie uwagi rodzice uznają za pomocne w wychowaniu swych dzieci, a także w pokonywaniu napotykanym trudności. W ankiecie potwierdzili, że informacje na temat sukcesów i napotykanym trudności przez ich dzieci są wystarczające (34/35). Zdanie to potwierdzili ankietowani nauczyciele (32/33).

Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że włączają się we wszystkie działania proponowane przez szkołę, biorą udział w przygotowywaniu uroczystości, wycieczek, podejmują sami różne inicjatywy. Pod wpływem opinii rodziców podjęto w szkole następujące działania: zniesiono mundurki, organizowano wycieczki rowerowe, wyjazdy rodzinne, uroczystości szkolne, festyny, dyskoteki.

W ankiecie dodali, że zaangażowali się w organizację imprez szkolnych, Barbórki, "Dnia zdrowej żywności", "Dnia bezpiecznego internetu", prace w Radzie Rodziców. Nauczyciele w wywiadzie potwierdzili zaangażowanie rodziców w organizację imprez klasowych, szkolnych, udział w zebraniach, rozpoczęciu i zakończeniu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia kl. I.

Rodzice chętnie biorą udział w życiu szkoły. W działania włącza się duża grupa rodziców, którzy przygotowują organizację szkolnych imprez, akompaniują przy uroczystościach szkolnych, sprzedają wypieki i fanty, kupują nagrody. Organizują wyjazdy na wieś, zapraszają dzieci do swoich domów. Jest to działanie organizowane przez stałą grupę rodziców, którym bardzo dobrze układa się współpraca ze sobą i nauczycielami. 18/35 ankietowanych rodziców w ostatnim czasie włączało się w podejmowanie decyzji dotyczących życia szkoły. Zdaniem Dyrektora i nauczycieli wyrażonym w wywiadzie, rodzice opiniują decyzje, włączają się w działania, dofinansowują ubogich uczniów, finansują nagrody w konkursach i na zakończenie roku szkolnego. Rodzice mieli wpływ na godziny pracy świetlicy szkolnej, utworzenie klasy sportowej (piłka nożna), godziny wydawania posiłków w stołówce, opiniowali dokumenty szkoły oraz przyjęcie przez szkołę programów "Owoce w szkole", "Mleko w szkole", wyjazd na zieloną szkołę, organizację półkolonii w czasie ferii zimowych, wyjścia na basen klasy III, IV i VI a, wyjazdy w soboty na sanki. Analiza dokumentów wskazała, że rodzice opiniują program wychowawczy szkoły, program profilaktyki, wnioskowali o utworzenie klasy sportowej, składali wnioski do planu zajęć dzieci, godzin otwarcia biblioteki szkolnej, świetlicy i wydawania posiłków, opiniowali wyjazd dzieci na zieloną szkołę, udział w zajęciach na pływalni, dokonywali oceny dorobku zawodowego nauczycieli, włączali się w organizację rajdów, dyskoteki, balu noworocznego, wycieczek dydaktycznych i rekreacyjnych.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy. Wspólnie planują działania podejmowane w szkole, rozwiązują problemy i uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego, w tym dotyczących metod i form współpracy. Są zaangażowani w pracę zespołów.

W ankiecie nauczyciele (33) stwierdzili, że są zaangażowani w pracę zespołów funkcjonujących w szkole. Najczęściej wskazywali na swój udział w zespole wychowawczym i profilaktycznym (32), szkoleniowym (25), organizującym imprezy szkolne (24), do spraw ewaluacji (21), programowym (11), metodycznym (9), innych (15) w tym: pomocy materialnej, psychologiczno- pedagogicznej, kształcenia zintegrowanego, opiekuńczo-wychowawczego, komisji stypendialnej, pomocy materialnej. Wszyscy ankietowani nauczyciele poświadczili swoje zaangażowanie w prace zespołów, co potwierdził dyrektor w ankiecie.

Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że w zespołach dokonują analizy efektów swej pracy; 21/33 analizuje efekty pracy regularnie, 11/33 dokonuje analizy po zakończeniu pracy. Zdanie to potwierdził ankietowany dyrektor. W wywiadzie nauczyciele uzupełnili tę wypowiedź, twierdząc, że w czasie spotkań zaplanowali wspólnie całoroczne działania. Nauczyciele dzielą się uwagami na temat realizacji swych zadań, mają informacje o sukcesach uczniów, analizują wyniki konkursów szkolnych i międzyszkolnych. Analizują frekwencję uczniów uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne.

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów. Taką opinię wyraziło 32/33 ankietowanych. 24/33 planuje większość działań w oparciu o wnioski wynikające z analiz, wszystkie działania planuje 6/33. Najczęściej działania te dotyczą: tworzenia planów pracy zespołów przedmiotowych 31/33, prowadzenia próbnych sprawdzianów 14/33, prowadzenia zajęć dodatkowych. Pojedynczy respondenci wskazywali również na wspólne planowanie działań przy organizacji konkursów i imprez okolicznościowych, doborze podręczników i środków dydaktycznych. Ankietowany dyrektor potwierdził, że większość działań planowanych jest wspólnie przez całe grono pedagogiczne.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, co potwierdził ankietowany dyrektor stwierdzając, że problemy pojawiające się w szkole najczęściej rozwiązywane są wspólnie przez powołane do tego celu zespoły. Ankietowani nauczyciele (25/33) stwierdzili, że często korzystają ze wsparcia innych, gdyż pomagają im to w rozwiązywaniu problemów (27/33). Rzadko z pomocy innych korzysta 7nauczycieli, 5 stwierdziło, że zespoły nie pomagają im w pokonywaniu trudności. W wywiadzie nauczyciele uznali, że praca w zespołach pomaga im przezwyciężać trudne sytuacje dotyczące dyscypliny, przygotowania uczniów do lekcji, wykonywania zadań.

Nauczyciele uczestniczą w organizowanych w szkole formach doskonalenia zawodowego. Wszyscy w ankiecie stwierdzili, że brali udział w szkoleniach dotyczących współpracy. Szkolenia te obejmowały tematykę dotyczącą rozwiązywania konfliktów w Radzie Pedagogicznej i pracy zespołowej, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, analizowania wyników sprawdzianów po klasie trzeciej i szóstej, bezpieczeństwa i higieny pracy. Nauczyciele brali również udział w szkoleniach poświęconych walce z agresją i pomocy uczniom z trudnościami wychowawczymi, organizacji pomocy pedagogiczno- psychologicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wszyscy ankietowani wysoko ocenili prowadzone szkolenia w ramach WDN-u. Zdanie nauczycieli poświadczyl w ankiecie dyrektor. Analiza dokumentów poświadczyła ich udział w szkoleniach wewnętrznych dotyczących BHP, pierwszej pomocy przedmiotowej szkolenia przeciwpożarowego, całego grona pedagogicznego.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

W szkole prawidłowo i zgodnie z przepisami oświatowymi prowadzony jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora. Ewaluacji wewnętrznej dokonują powołane specjalne zespoły, które tworzą odpowiednie narzędzia badawcze, prowadzą ewaluację, analizują zebrany materiał, formułują wnioski, które następnie są realizowane przez wszystkich nauczycieli.

Większość nauczycieli w ankiecie stwierdziła, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. 20/33 uważa ewaluację za niezbędną, 18/33 zostało przekonanych przez dyrektora do udziału w ewaluacji, 9/33 włączyło się do wspólnych działań, gdyż większość nauczycieli uczestniczy w ewaluacji zewnętrznej. Wszyscy uznali, że ich zaangażowanie jest duże i wystarczające do prowadzenia badań. Ich zdaniem, praca przy ewaluacji polegała na: wskazywaniu obszarów do badania, tworzeniu, przeprowadzaniu i analizowaniu ankiet, wywiadów, udziale w posiedzeniach zespołu ds. ewaluacji, omawianiu i porównywaniu wyników, wyciąganiu wniosków do dalszej pracy. W wywiadzie dyrektor rozszerzył ten temat mówiąc, że prowadzi rozmowy, wyjaśnienia kwestii wątpliwych, szkolenia Rady Pedagogicznej, szkolenia indywidualne nauczycieli.

W wywiadzie dyrektor powiedział, że wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wprowadzane do planu pracy szkoły. Wnioski zespołów zadaniowych i przedmiotowych są uwzględniane w planach pracy tych zespołów, a następnie wprowadzane do planu pracy szkoły na kolejny rok szkolny. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady uwzględnianych wniosków płynących z wewnętrznego nadzoru. Jako najistotniejsze uznali zorganizowanie szkolenia nauczycieli na temat zwiększenia motywacji do nauki wśród uczniów, a także zorganizowanie szkolenia nauczycieli i uczniów "Pierwsza pomoc przedmedyczna". Analiza dokumentacji wykazała, że wnioskami wynikającymi z pełnionego przez dyrektora nadzoru wewnętrznego było: 1. nakierowanie działań na pomoc psychologiczno - pedagogiczną uczniom 2. planowanie szkoleń dla nauczycieli w ramach WDN - u, 3. zapewnienie udziału jak największej liczby uczniów w zajęciach dodatkowych, 4. dbałość o wysoki poziom kształcenia, 5. zachęcanie uczniów do pracy nad sobą i eksponowanie ich osiągnięć. W wyniku wdrażania wniosków zwiększono liczbę sprawdzianów próbnych, w tym z OPERON u, a także przeprowadzanie sprawdzianu po klasie III.

Większość ankietowanych nauczycieli potwierdziła swój udział w pracy zespołów prowadzących wewnętrzną ewaluację pracy szkoły. Zdaniem 23/33 plan ewaluacji wewnętrznej opracowany został przez dyrektora szkoły. Ośmiu nauczycieli stwierdziło, że w szkole powołany został zespół, który zaplanował ewaluację wewnętrzną. Opinię tę potwierdziło zdanie dyrektora w ankiecie oraz analiza dokumentów, która wykazała, że zarządzeniem nr 6/2012 z dnia 28 sierpnia 2012 r. w powołano Zespoły do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej w Szkole Podstawowej nr 14 w Gliwicach.

Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły.

Ankietowani nauczyciele (30/33) uznali, że wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego i ewaluacji wewnętrznej są uwzględniane przy podejmowaniu decyzji o wprowadzaniu zmian w funkcjonowaniu szkoły. W wywiadzie grupowym nauczyciele stwierdzili, że najważniejszymi zmianami w funkcjonowaniu szkoły było:

- umieszczenie klas I i oddziału "0" na parterze,
- prowadzenie większej ilości spotkań z rodzicami poprzez "Dni Otwarte" szkoły dla 5 i 6 latków jako upowszechnienie informacji o ofercie edukacyjnej szkoły,
- dokonanie zmiany godzin otwarcia biblioteki szkolnej, świetlicy oraz godzin wydawania obiadów. W wyniku współpracy z Fundacją "Bezpieczna Łapa" wzrosło zainteresowanie dzieci opieką nad zwierzętami. Przygotowano i umieszczono w sekretariacie listy klas z telefonami kontaktowymi dla rodziców. Dyrektor w wywiadzie podzielił to zdanie mówiąc dodatkowo, że na wniosek szkoły rodzinie przydzielono asystenta z opieki społecznej. W wyniku wprowadzonych zmian dzieci 6-letnie umieszczono w jednej klasie.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Szkoła, dysponuje dobrymi warunkami lokalowymi, które na bieżąco są wzbogacane. Sale są funkcjonalne i estetyczne; problem stanowi zbyt mała szatnia. Słabą stroną szkoły są liczne klasy, utrudniające indywidualizację pracy z uczniem oraz dwuzmianowość.

Szkoła posiada wyposażenie gwarantujące prawidłową realizację podstawy programowej – w tym wiele nowoczesnych pomocy dydaktycznych (np. tablice multimedialne, sprzęt audiowizualny).

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Takie zdanie wyraził dyrektor w ankiecie i nauczyciele w wywiadzie. Ich zdaniem mocną stroną jest dobrze wyposażona biblioteka, toalety, pracownia językowa, gabinet logopedy, pedagoga, higienistki, sala do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, sala klasy "0". Zdaniem nauczycieli słabą stroną szkoły jest brak części rekreacyjnej w klasach 1-3. Warunki lokalowe zdaniem rodziców, wyrażonym w wywiadzie, wymagają dodatkowych nakładów, słabą stroną jest szatnia szkolna, która jest ciasna, uczniowie muszą nosić dodatkowe obuwie. W klasach jest zbyt duża liczba dzieci, po włączeniu uczniów ze zlikwidowanej Szkoły Podstawowej nr 15. Mocną stroną szkoły są ładne łazienki, sala gimnastyczna, stołówka szkolna i żywienie, dobrze działająca świetlica, przeprowadzona termoizolacja. Partnerzy oceniają warunki szkoły jako dobre, zauważają dbałość wszystkich pracowników o warunki lokalowe. Jako mocną stroną placówki uważają to, że wszyscy się znają, rodzice znają nauczycieli. Pomieszczenia są zawsze czyste, klasy są estetyczne. Funkcjonuje stołówka, sklepik, świetlica, pomieszczenia dla pedagoga, pracowników niepedagogicznych, są dobrze wyposażone gabinety, podwórko szkolne. Dzieci realizują zajęcia korzystając z basenu miejskiego i dobrze wyposażonej szkolnej sali gimnastycznej. Jako słabą stroną placówki partnerzy i nauczyciele uważają szatnię, która ich zdaniem jest ciasna. W ankiecie rodzice ocenili warunki jako odpowiednie (20/35) z nielicznymi brakami (15/35). Podobne zdanie wyrazili ankietowani nauczyciele; w ankiecie 18/33 uznało warunki jako wystarczające, 13/33 uznało, że występują nieliczne braki. Obserwacja placówki poświadczyla, że warunki są odpowiednie, słabą stroną jest szatnia znajdująca się w pomieszczeniach piwnicznych.

Ankietowani nauczyciele (15/33) uznali, że wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jest wystarczające do realizacji przedmiotów, na nieliczne braki wskazało 16 ankietowanych. Zdaniem dyrektora wyposażenie szkoły jest wystarczające do realizacji przyjętych w szkole programów nauczania i podstawy programowej. Obserwacja zajęć wykazała, że nauczyciele korzystają w swej pracy z tablic multimedialnych, komputerów, rzutników, sprzętu stereofonicznego, licznych pomocy dydaktycznych. W wywiadzie rodzice również uznali, że wyposażenie szkoły w pomoce jest odpowiednie, ale słabszą stroną jest wyposażenie pracowni komputerowej, gdyż sprzęt jest stary i wolno pracuje, (ze względu na stare oprogramowanie). Mało w szkole jest map. Mocną stroną jest nowoczesne wyposażenie w tablice multimedialne, wyposażenie biblioteki, czytelnia. W ankiecie dyrektor stwierdził, że w szkole istnieje plan polepszenia warunków lokalowych, który dotyczy wymiany drzwi do klas, wymiany instalacji elektrycznej, malowania korytarzy, modernizacji boiska szkolnego. W wywiadzie stwierdził, że samorząd, partnerzy i rodzice wspierają szkołę poprzez finansowanie remontów, modernizacji, zakup pomocy dydaktycznych, książek do biblioteki szkolnej, nagród w konkursach. Przedstawiciel samorządu w wywiadzie powiedział, że planowany jest kapitalny remont boiska szkolnego i zagospodarowanie terenu przed szkołą. Tezę tę potwierdziła analiza dokumentów.

W szkole podejmuje się działania mające na celu wzbogacanie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że podejmował działania według istniejącego planu uzupełnienia wyposażenia. Partnerzy i przedstawiciele samorządu potwierdzili, że w szkole dokonywane są corocznie zakupy pomocy dydaktycznych, literatury dla dzieci. W ostatnim okresie szkoła wzbogaciła się o plac zabaw w ramach "Radosnej szkoły". W wywiadzie rodzice poświadczyli swą współpracę ze szkołą przy poprawianiu warunków lokalowych i wyposażenia szkoły. Nauczyciele i rodzice uzgadniają wspólnie jakie są potrzeby szkoły i klas, razem podejmują decyzje o planowanych zakupach, ustalają priorytety. Nauczyciele zawsze chętnie słuchają opinii i pomysłów zgłaszanych przez rodziców.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Systematyczna i zespołowa analiza sprawdzianów zewnętrznych przy zastosowaniu różnych metod, a także wdrażanie wniosków prowadzi do uzyskiwania przez uczniów średnich wyników kształcenia. Od trzech lat wyniki sprawdzianu po kl. VI plasują szkołę w stanie 4 (niżej średni).
2. Szkoła wspiera wszystkich uczniów w osiągnięciu sukcesów na miarę ich możliwości, szczególną opieką i wsparciem otaczając uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych. Działania szkoły budują i wzmacniają poczucie wartości wszystkich uczniów.
3. Podejmowane w szkole działania organizacyjne, wychowawcze i profilaktyczne powodują, że uczniowie czują się bezpiecznie.
4. Uczniowie znają i respektują normy zachowania obowiązujące w szkole. Problemy wychowawcze są na bieżąco analizowane i eliminowane.
5. Podejmowanie nowatorskich działań wynikających z koncepcji pracy szkoły sprzyja wszechstronnemu rozwojowi uczniów.
6. Wizytówką szkoły są realizowane projekty unijne i programy autorskie, których celem jest kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych i społecznych.
7. Oferta edukacyjna szkoły jest ciągle wzbogacana w zależności od zgłaszanych potrzeb i zainteresowań uczniów. Wpływa ona na osiągnięcie przez uczniów sukcesów edukacyjnych, artystycznych i sportowych.
8. Szkoła dba o swój wizerunek w środowisku lokalnym, a jej działalność jest pozytywnie postrzegana przez rodziców i partnerów społecznych, dzięki czemu szkoła promuje wartość edukacji.
9. Uczniowie szkoły są dobrze przygotowani do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy. Jednak absolwenci w niewielkim stopniu uczestniczą w życiu szkoły.
10. Nauczyciele współpracują ze sobą w zespołach, wspólnie rozwiązują problemy i aktywnie uczestniczą w przeprowadzaniu ewaluacji wewnętrznej. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego wykorzystywane są do planowania procesów edukacyjnych.
11. Warunki lokalowe i wyposażenie szkoły sprzyjają realizacji zadań edukacyjnych, ale zbyt liczne klasy utrudniają indywidualizację pracy z uczniem.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	C
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Jolanta Bagińska - Józwiak
- Beata Orwat-Nowacka

Kurator Oświaty:

.....